

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 5

SAYI : 49

OCAK 1966

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Beşinci yılın eşiğinde	3
Milletlerarası standard laştırmanın dünya ticare- tindeki önemi	4.5
Portreler	7
TSE Haberleri	8.9
Özdeyişlerde saklı stan- dardlar	11
Su ürünlerinin millî eko- nomimizde ve standardın su ürünlerindeki yeri	13
«Yemeklik zeytinyağı» ve «Yemeklik zeytinyağı mu- ayene metodları» stan- dardları	14.15
«Standard» nasıl hazır- lanıyor?	16.17
Kuzey Kore Standardlaş- tırma Komitesi	19
Milletlerarası standard- laştırma haberleri	20.21
TSE Markası	23
TSE Millî Sanayi Sergi- sinde	24.25
Kabul edilen Türk stan- dardları	26.28
Summary of Contents	29.32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Ocak 1966 tarihinde basılmıştır.

YENİ YAYIN YILINA GİRERKEN

Dergimiz, bu sayımızla yeni bir yayım yılına girmektedir. Dört yıldır aksamadan çıkan dergimize karşı ilgi her gün gelişmekte ve genişlemektedir. Abone sayısı başlangıçta umulmayan bir seviyeye erişmiştir. Bundan sonraki çabalarımız da okuyucularımıza faydalı olma yolunda olacaktır.

Bu sayımızda, dört yıllık yayım çalışmalarımızda yardımlarını esirgemeyen sayın yazarlarımız ile derginin hazırlanmasında emeği geçen Yayın Komitesini okuyucularımıza tanıtıyor ve derginin nasıl hazırlanıp basıldığını ve abonelerimize yollandığını resimli bir röportaj şeklinde veriyoruz. Başyazarımız da bu konuyu işlemiştir.

Yine bu sayımızda, Teknik Kurulca kabul olunan yeni Türk Standardları ile mecburî yürürlüğe konulan standardlar hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca «Millî Sanayi Sergisi» nde TSE konulu bir röportajı da sunuyoruz.

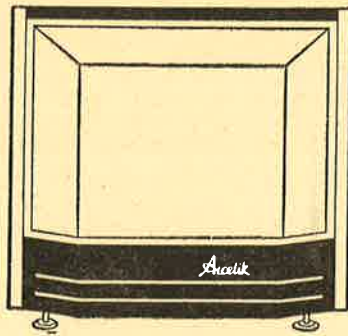
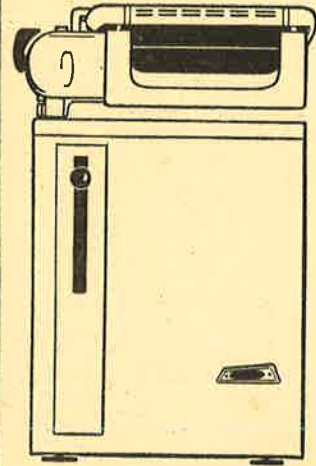
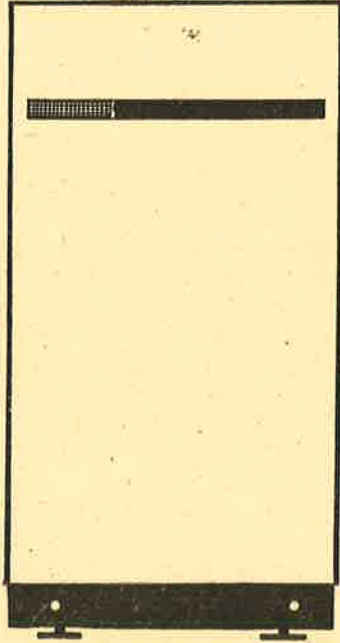
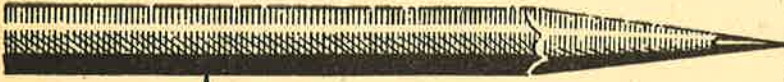
Bu ay içinde TSE markasının kullanılması ile ilgili olarak Siemens Kablo Fabrikasını ziyaret izlenimlerini ve anlaşmanın esaslarını belirten bir yazı yayımlıyoruz.

STANDARD, yeni yılda bütün okuyucularına başarılar diler; Şeker Bayramlarını tebrik eder.

STANDARD

daima
daha güzel
daima daha
modern hatlar
ARÇELİK
estetik
anlayışının
temelini
teşkil eder

ARÇELİK

BEŞİNCİ YILIN EŞİĞİNDE

Sayın «Standard» Okuyucuları,

Bu sayımızla, «Standard», beş yaşına basmış bulunuyor. Belli bir konu etrafında 4 yıl her ay, 32 sayfalık bir dergiyi hazırlamak, kolay ve olağan işlerden değildir.

Gerçekten, sayfası, sayfasına dar çerçevelerle sınırlandırılmış bu Dergiyi, ilk gününden beri, hiçbir kaydırmaya bile tâbi tutmadan bugüne vardırmanın gücünü, okuyucularımızın kolayca teslim edeceklerini umuyoruz.

«Standard» bu başarıyı TSE'nin sürekli gelişmesine borçludur. Bir taraftan TSE Ana Kadrosunun genişlemesi, diğer taraftan standard yapımına katılan ve bu yoldan «Standard» la işbirliğini artıran aydınlarımızın çoğalması, Yazı İşleri Kadromuzu çeşitli yönlerden gittikçe yeterli kılmış; bu arada milletlerarası ilişkilerimiz ve Dünya standard uzmanları ile yakın temaslarımız, kaynaklarımızın artmasına ve verim seviyelerinin yükselmesine hizmet etmiştir.

«Standard» geçen sayısında, yeşil renkli bir ilâve vermiştir. Bu ilâve incelenirse görülür ki, 1965 yılı içinde standard dünyasının pek çok konuları birer birer ele alınmış ve Türk Kamu Oyuna en iyi şekilde ulaştırılmıştır. 1964, 1963 ve 1962 Aralık sayılarında da buna benzer ilâveler vardır ve bunların herbiri aynı amacı gütmüştür.

Yalnız bizim memleketimizde değil, bütün dünyada standard konusu üzerinde araştırma yapanlar için kaynaklar sınırlıdır. Bu bakımdan «Standard» Türk aydınlarına araştırma kaynağı olarak da hizmet yaptığını daima gözönünde bulundurmuş, çeşitli makaleler ve çevirilerle bu yoldaki ihtiyacı da elinden geldiği kadar karşılamaya çalışmıştır.

Bu satırları yazarken, masamızın üzerinde bulunan 20 den fazla uygar memleketin kardeş enstitüleri tarafından çıkarılan dergileri karıştırıyoruz. Çoğunluğu, standard yapımının tekniğine ve yapılan standardların sunulmasına, sayfalarının hemen hepsini ayırmışlar. Bizimki gibi standardı anlatan, tanıtan, Dünya standard haberlerini ayı ayına veren, ilgiyi çekmek için fotoğraflardan da gereği gibi faydalanan, sonunda bütün derginin geniş özetini ISO'nun resmî dillerinden birisi ile verebilen ve böylelikle, gönderildiği 50 den fazla memlekette izlenebilenlerine rastlayamıyoruz.

Fakat, bunların eski yıl koleksiyonlarına bakarak bir kıyaslama yapılacak olursa, bütün Dünya dergilerinin, «Standard» ın yoluna yavaş yavaş döndüklerini fark etmek mümkündür. Nitekim, çeşitli kongrelerde karşılaştığımız yabancı enstitü yöneticileri, önceleri «Standard» ın tutumunu yadırgadıklarını söylerken, son zamanlarda —ISO'nun standard kavramını Dünyaya yaymak yolunda yapmış olduğu sürekli tavsiyelere uyarak— bu yola girme çabasında olduklarını ifade etmişler ve açmış olduğumuz çığırını övmüşlerdir.

Bütün bu gelişmelerin asıl kaynağı okurlarımızın desteğidir. 4 yıl önce, «1000 sayı satabilir miyiz,» diye tereddüt ettiğimiz «Standard» ı bugün 5000 basıyoruz. Her geçen gün yeni yeni isteklerle karşılaşmak, «Standard» ı çıkaranları teşvik eden en önemli unsur olmada devam ediyor.

TSE'ye de uzun süre yardımları dokunan Amerikalı ünlü standardçı Mr. W.G.Brombacher, «Standard» ın ilk sayısını hazırladığımız zaman :

«— Bunu üç aylık yapın. Sonra ortada kalır; çıkaramazsınız.» diye tavsiyede bulunmuş ve ilk hamledeki 2000 baskımıza da itiraz etmişti. Bugün bu yazıyı yazma fikri, yine Mr. Brombacher'in gönderdiği, Aylık «Standard» ı öven ve ilk söylediklerini bu defa bir tatlı anı halinde hatırlatarak, beşinci yılımızı kutlayan mektubundan doğdu.

Hem Mr. Brombacher'a, hem de beşinci yılımızı mektup ve telefonla kutlayan okurlarımıza ve dostlarımıza teşekkür eder, onlardan aldığımız güçle «Standard» ı her gün daha yararlı bir hale sokarak, ilk çizilen yolda geliştireceğimizi belirtmek isteriz.

Bu arada, okurlarımızın da «Standard» ı çevrelerinde tanıtmak yoluyla bizlere yardımcı olacaklarına inanıyoruz.

Saygılarımızla,
STANDARD
YAYIN KOMİTESİ

MİLLETLERARASI STANDARDLAŞTIRMANIN DÜNYA TİCARETİNDEKİ ÖNEMİ

Ake T. VRETHEM
İsveç Standardları
Birliği Başkanı

MİLLETLERARASI TİCARETİN ÖNEMİ

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC), insanlık âleminin refahı yönünden hayati bir önem taşıyan milletlerarası ticareti, en kısa ve açık bir şekilde şöyle nitelendirmektedir :

«Dünyamızın kaynaklarını en uygun şekilde kullanmak, insanlığı güven verici bir ekonomik gelişme seviyesine ve yüksek hayat standardına ulaştırmak için girişilecek her çaba, hür teşebbüsü destekleyecek, ülkeler arasında işgücü, mal, hizmet ve kapitallerin mümkün olan serbestlik içinde mübadelesini sağlayacak yönde olmalıdır.»

Burada, günümüzün çapraşık ilişkilerini ifade eden şu önemli kelimeler üzerinde özellikle durmak gerekir : «Gelişmeyi sağlamak için girişilecek her türlü çaba... İşgücü, mal, hizmet ve kapitallerin mümkün olan serbestlik içinde mübadelesi... ülkeler arasında...» Ben, bu önemli kavramların yanı sıra, her çabada temel taşı durumunda olan milletlerarası standardlaştırmadan söz açacağım. Gerçekten artık standardlaştırma, Dünya ticaretinin onsuz, insanlık hizmetindeki fonksiyonlarını yapamayacağı temel faktörlerden birisi olmuştur. Milletlerarası standardlaştırma, insanlığın yoksulluğa karşı açmış olduğu ekonomik savaşın en kudretli silâhlarından başta gelenini teşkil etmektedir.

Aşağıda açıklamaya çalışacağım dört ayrı tez, bu yargının doğruluğunu ispata yarayacaktır.

1. STANDARDLAŞTIRMA : HÜR SEÇİMİN EN ÖNEMLİ FAKTÖRÜ

Şurası bir gerçektir ki, alıcı ve satıcılar, ticarete maksimum kârı, ancak maksimum hür seçim imkânları içinde elde edebilirler. Bazı hallerde alıcı aralarından seçim yapacağı birkaç rakip satıcı ile karşı karşıya kalabilir; diğer taraftan, satı-

cının da geniş bir satınalma potansiyeli karşısında kalması mümkün olabilir. Alım-satımın en faydalı bir şekilde gerçekleştirilmesi de, birbirine rakip durumda bulunan tekliflerin doğru ve nizami şartlar içinde karşılaştırılmaları ile sağlanabilir. Milletlerarası pazarda hür seçim ise, belirli yer ve zamanda, kalitesi belli bir malın, en uygun fiyatla alım-satım imkânının bulunması anlamını ifade eder. Bu seçimin sınırlı olması hem ticareti, hem de alıcı ve satıcıların potansiyel kârlarını kısıtlamaktadır.

Milletlerarası pazarda hür seçimin bir diğer anlamı, ithalât tahditleri ve yasaklayıcı gümrük resimleri gibi ticareti engelleyici tedbirleri ortadan kaldırmak; fakat buna karşılık, kalitenin üniform tahditlerini, performans spesifikasyonlarını ve standardları kabul etmek şeklinde ortaya konabilir.

Esasen alıcı ve satıcı da bunlara yabancı değildir ve bu şartların yerine getirilmesinin kendisine faydalı olacağını bilir.

Yukarıdaki şartların gerçekleşmesi, alıcı ve satıcı durumundaki ülkelerin, standardları bilmeleri ve aynı standardları uygulamalarına bağlıdır. Ve hür seçime, ancak bu standardlar gerçekten milletlerarası nitelikte ise ulaşılabilir.

Millî ya da bölgesel standardlar hür seçimi ancak bir dereceye kadar mümkün kılarlar. Fakat bunlar aynı zamanda milletlerarası rekabeti önlemeye ve ticareti sınırlandırma ya da meyleder durumdadırlar. Bu bakımdan milletlerarası standardların yerini, tatmin edici bir şekilde doldurmaktan uzaktırlar.

Bu konuyu gözden geçirirken bir noktaya parmak basmadan geçmiyeceğim. Milletlerarası standardlar bazı teknik alanlarda hayli gelişmiş olmakla beraber (örneğin: elektrik motorları) daha geçilecek oldukça uzun bir yol bulunmaktadır. Bu gerçek, ülkelerindeki standard çalışmalarının başında bulunan yöneticileri büyük sorumlulukların bek-

lediğini ortaya koymaktadır. Onların şahsi kararları daima şu hususu ön plânda tutmak yönünde olmalıdır: Gelecekte, memleketinin milletlerarası ticarete maksimum şansa sahip olabilmesi için alıcı ve satıcıya maksimum seçim hürriyetini sağlayabilmek.

Rekabet halindeki standardlar arasından seçim yapılırken, çoğu zaman yeni bir millî standardın doğuşu da teşvik edilmiş olur. Başlıca amaç, hangi alternatifin bir milletlerarası standardın yapılmasında faydalı olacağını tesbit etmek olmalıdır.

2. MİLLETLERARASI STANDARDLAR : GERÇEK BİR DÜNYA DİLİ

1959-61 yılları arasında ISO'nun Başkanlığını yapmış olan Finlandiyalı Dr. Edward Wegelius şöyle demişti :

«Milletlerarası standardlar uzmanların, mühendislerin, alıcı ve satıcıların aynı teknik dili kullanmalarını sağlar; milletler arasında ticari mübadeleleri kolaylaştırır.»

Gerçekten, normal dil problemi, milletlerarası ticarete pazarlığı ve çeşitli temasları son derece zorlaştıran büyük bir engel olarak görünmektedir. Hattâ çoğu zaman, en küçük muameleleri yürütmek için dahi alıcı ve satıcının milletlerarası alanda geçerli bir dille anlaşmaya çalıştıkları fakat bu dil üzerinde bile kelimelerin yanlış kullanılması, yorumlardaki hatalar ve nüanslar yüzünden ihtilâfa düştükleri bir gerçektir. Bu sakıncaların ortadan kaldırılması ve alışverişte tam bir doğruluk ve berraklığın elde edilmesi ihtiyacı, milletlerarası nitelikte bir takım kodların kullanılmasını zorunlu kılmaktadır. Bir milletlerarası standard ise bu ihtiyacı karşılayabilecek en mükemmel kod demektir. Nitekim alıcı ve satıcıların ne yönde hareket etmeleri gerektiğini gösteren ve ticaret konusunu tam anlamıyla belirten tek metod, milletlerarası standardları uygula-

maktır. Çoğunlukla, bir milletlerarası standardın varlığı ve uygulanması, karşılıklı memnunluk yaratan ticari mübadelelerin gerçekleşmesini mümkün kılar. Bu sonuç, dil zorlukları yüzünden imkânsız gibi görünen hallerde dahi elde edilebilir.

Bunların yanı sıra, «aynı teknik dili kullanmak», genel olarak dil yönünden eksikleri tamamlamak kolaylığının çok üstünde bir anlam taşır. Alışverişte taraflar kendi ana dillerini kullanmasalar bile, ticaret konusu malın teknik yönü üzerinde bütün bütün anlaşmazlığa düşmek tehlikesi —eğer konu ile ilgili bir milletlerarası standarddan yararlanmayı kararlaştırmışlarsa— önleyebilirler.

«Mallar .... numaralı standarda uygun olacak ve....» gibi küçük ve basit bir cümlecik, sayfalar dolusu teknik bilgiyi ifade edebilir. Bu, alıcı ve satıcıyı, söz konusu mallar üzerinde araştırmaya sevkedecek ve aynı zamanda alıcıda, standarda uygun olmayan düşük kalitede malı kabul etmeme kararını, satıcı yönünden de standardın aradığından daha üstün kalitede mal talep ediliyorsa bu talebi reddedilme imkânını yaratacaktır. Bu hal, «alıcı ve satıcının aynı teknik dili kullanmaları» na verecek tek örnek değildir. Bu konuda çok çeşitli imkân ve kolaylıklardan söz edilebilir.

Başka kategoriye giren bir problemi ele alalım. Bir malın, belirli bir piyasaya yeni sürülme halde, (Bir müteşebbisin mamüllerini dış pazarlara sattığı, ya da yeni gelişmekte olan bir ülkenin Dünya piyasalarına ham veya mamül maddeleri ile çıktığı düşünülürse) satış kampanyasında kullanılacak sloganlar hep aynıdır «Birçok ülkelerde şu kadar yıldır tanınan ve aranan....», «X memleketinin üstün kalitesi....» gibi. Ancak bu sloganların sağlayacağı başarı son derece sınırlıdır. Diğer taraftan, eğer esas kalite argümanı, «... Numaralı standardlara uygundur», yahut, «İşte standardlara uygunluk testlerinin sonuçları....» gibi faktörleri de ihtiva ederse, elde edilecek sonuç, daha sağlam ve tatminkâr olacaktır.

Milletlerarası standardların dili, Dünyaca tanınmıştır.

3. STANDARDLAR : TEKNİK BİLGİYİ GELİŞTİRMEK İÇİN EN KESTİRME YOL

Milletlerarası standardların uygulanması, gelişen ülkeler için - sanayileşmelerini tamamlamış ülkelere göre - daha çok hayati önem ta-

şımaktadır. Standardların varlığı, sadece dış pazarları artırmakla kalmaz; aynı zamanda yukarıda sözünü ettiğimiz gelişmiş ülkelerin tekelinde bulunan teknik bilgi ve tecrübenin de en kestirme yoldan elde edilmesini sağlar.

Eski ISO Başkanı (1961-64) Sovyet Rusyalı A.E. Viatkine, başınız bu konuda ne diyor :

«Standardlaştırma, yeni mühendislik tekniklerinin, işgücü ve para bakımından azami tasarrufla pratik alanlarda uygulanmasını sağlar.

Bu teknikler, standardlar halinde şekillendirilirse, sanayileşmiş ülkelerin tecrübeleri, gelişen ülkeler tarafından ikinci bir zaman ve para kaybına sebep olmadan uygulanabilir.»

Mr. Viatkine'in bu çok değerli sözlerine, sunu da eklememe izin veriniz : Gerek imalatçılar, gerekse kullanıcılar yönünden teknik bilginin gelişmesi, geniş çapta standardların, özellikle milletlerarası standardların uygulanmasına bağlıdır. Kendi tecrübelerime dayanarak söyleyebilirim ki, pratik standardlaştırma ile uğraşmış bir kimse, masum görünüşlü metin ve rakamların arkasında, araştırma sonuçlarını metodik bir şekilde eleyen ve değerlendiren, pratik tecrübe ve ekonomik düşünceyi daima ön planda tutan müthiş bir çalışma ve alın terini her zaman farkedebilir. Sonuç, her halü kârda bir milletlerarası standarda bağlanır.

4 STANDARDLAŞTIRMA : DÜNYAMIZIN KAYNAKLARINDAN DAHA İYİ FAYDALANMAYI SAĞLAYAN VAZGEÇİLMEZ BİR ARAÇ

Milletlerarası ticaretin başlıca oluşum sebebi, «işbölümü» prensibidir. Rasyonel bir işbölümü, yer yüzünün tüm faydalanılabilir kaynaklarının buldukları yerlerde, hür bir düzen içinde ve en etkili bir şekilde kullanılabilmesi anlamını taşır. Dünyamızın bugünkü gerçek manzarası ise, bu idealden henüz oldukça uzak bulunduğumuzu göstermektedir. Bunun en açık örneğini Afrika kıtası teşkil eder. Diğer taraftan bugün, Avrupa'da insan gücü kıtlığı yüzünden ekonomik büyümelerinin sınırına ulaşmış ülkeler varken, Asya ve Latin Amerikada kullanılmayan geniş kaynakların ve işgücünün bulunduğu göze çarpmaktadır. Modern Dünya ekonomisinin trendlerinden bir tanesi, bu dengesizliği gidermek amacıyla ve her iki grubun da yararına olarak, işgücü-

nün bol olduğu yerlere diğer üretim faktörlerini götürmek yönünde gelişmektedir. Bu amacı gerçekleştirecek faaliyetler ise, ya mamüllerin bazı parçalarının başka ülkelerde yapılması, ya da gelişen ülkelerde büyük endüstrilerin şubelerinin de kurulması yolunda ortaya çıkmıştır. Her iki halde de tedarik işlerinin artık Dünya ölçüsünde genişlediği göze çarpmaktadır.

Bugünün yığınla üretim tekniği de bizi aynı sonuca götürmektedir. En büyük örnek, zamanımızda, bütün Dünyada imâl edilen televizyon cihazlarında sadece Japon transistörlerinin kullanılmasıdır. İşte rasyonel bir işbölümünün sağladığı büyük fayda.

Milli sınırlarda çeşitli mamül kısimlarının, yarı mamüllerin gittikçe yoğunlaşmakta olan trafiği, milletlerarası iş bölümündeki gelişmenin bir işaretidir. Artık az gelişmiş ülkelerin de kendilerini milletlerarası işbölümünün gerektirdiği yolda hazırlamaya başlamış bulunmaları, ilerisi için ümit vericidir. Bu hazırlıkta gözönünde tutulması gereken en önemli husus, milletlerarası standardlara uygunluğu sağlamaktır.

Standardlar ham madde ve tamm ürünleri konusunda da öncelikli ve gereklidir. Bu ürünler de standardlara uygun oldukları takdirde Dünya piyasalarında gerçek değerlerini bulurlar.

Standardlaştırma, «non - convertible» olan tabii kaynakları, «convertible» hale getirir.

MİLLETLERARASI STANDARDLAŞTIRMA BUGÜN NE DURUMDA

Buraya kadar yaptığımız açıklamalar, zihinlerde standardlaştırmanın; milletlerarası ticaret ve refah bakımından sihirli bir ilaç olduğu izlenimini yaratabilir. Aslında bu izlenim yanlış da değildir. Ancak, bir kelime, kocaman bir «fakat», bu güzel manzarayı birazcık karartmaktadır.

Genel olarak güçlükler iki taraflı görünmektedir. Birincisi, bugün uygulanan milletlerarası standardların sayıca yetersiz oluşu, diğeri ise, var olanların da birçok ülkelerde uygulama yönünden zorlayıcı bir güce sahip olamamalarıdır.

Kötümser görüşlü bir kimse, üçüncü bir güçlükten de söz açabilir: Bugünkü milletlerarası standardların bir kısmı, özellikle ilk hazırlananlar teknik gelişmelere ayak uyduramamışlar, uygulamada bazı anlaşmazlıkların doğmasına sebep olmuştur. (Devamı 28. sayfada)

MUTFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

AYGAZ BAYİNE MÜRACAATINIZ

VEYA

MERKEZİMİZDEKİ

471130

471131-471132

NUMARALARA BİR TELEFON ETMENİZ KAFİDİR

KİSMET

Standard Dünyasından

PORTRELER

Şevket Davaslıgil

1921 yılında Davas'ta doğmuştur İlk ve orta öğrenimden sonra 1947 de İ. Teknik Üniversitesi Makina Fakültesini bitirerek Makina Yüksek Mühendisi olmuştur.

Aynı yıl, Sümerbank'a intisap etmiş ve 1950 ye kadar Merinos Yünlü Sanayi Müessesesinde İşletme Mühendisi ve Fizik Laboratuvarı Şefi olarak çalışmıştır. Askerlik hizmetinden sonra tekrar Sümerbank bünyesinde görevine devam eden Davaslıgil, 1956 yılına kadar çeşitli fabrikalarda bulunmuş, bu arada 6 aylık bir dönem için İngiltere'ye gitmiş, dönüşünde aynı zamanda İ.T.Ü. Tekstil Kürsüsünde Öğretim görevlisi olarak çalışmaya başlamıştır. 1956'da Hereke Fabrikası Teknik Müdür Yardımcısı iken, Sümerbank'tan ayrılmış ve Altınyıldız Mensucat T.A.Ş. Teknik Müdürlüğüne getirilmiştir. Bir yıl sonra, Davaslıgil'i tekrar Sümerbank'ta, Defterdar Fabrikası Müdürü olarak görüyoruz. Bunu, 1957'de Merinos Müessesesi Müdürlüğü, Amerika'da 3 aylık inceleme gezisi, 1960'da Sümerbank Genel Müdürlük Müşavirliği, aynı yıl ikinci defa Altınyıldız T.A.Ş. Müdürlüğü ve diğer özel sektör kuruluşlarında Teknik Müşavirlik görevleri takip etmektedir.

1965 Aralık ayında Sümerbank Genel Müdürlüğüne getirilen Şevket Davaslıgil, meslek hayatı boyunca standardlaştırma yönünden değerli çalışmalar yapmış, 1962 yılından beri de Türk Standardları Enstitüsü faaliyetlerine fiilen katılmıştır. 60'dan fazla yünlü mensucat, deney, tarif ve malzeme standardını hazırlamış olan Davaslıgil'in İ.T.Ü. Tekstil Kürsüsündeki görevi de devam etmektedir.

Suphi Yavaşca

1919 yılında Kilis'te doğmuştur. Mesleki öğrenimini Maden Yüksek Mühendisliği dalında, M.T.A. Enstitüsü adına gönderildiği Amerika'da yapmıştır. Montana School of Mines'tan B.S. ve Massachusetts Institute of Technology'nin Metalürji Bölümünden «Master» derecesi almıştır.

1944 yılında yurda döndükten sonra Yavaşca, Murgul Bakır İşletmesinde ilk görevine başlamıştır. Daha sonra Ergani Bakır İşletmesi Müessesesi Müdür Yardımcılığı ve Müdürlüğü, Etibank Genel Müdür Yardımcılığı yapmış, bu görevinde iken Etibank Genel Müdürlüğünü de vekâleten ifa etmiştir. Bundan ayrı olarak görevinin gereği ile T. Kömür İşletmeleri Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği, Etiyapı Ltd. Şti. Müdürler Kurulu Başkanlığı, Gübre Fabrikaları T.A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği ve Başkanlığında bulunmuştur.

1.7.1963'de Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. Genel Müdür Yardımcılığına atanmış, 25.12.1965 tarihinde de Etibank Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu Başkanlığına getirilmiştir.

Yukarıda saydığımız resmî görevlerinin yanı sıra Yavaşca, Standardlaştırma ve Türk Standardları Enstitüsü ile de yakından ilgilenmiş, uzun süre Ereğli Demir ve Çelik T.A.Ş. Temsilcisi olarak TSE Genel Kurul Üyeliği yapmış, Teknik Kurul Üyeliğine de seçilerek pek çok Türk Standardının yapılmasında değerli hizmetlerde bulunmuştur.

TSE'de Milletlerarası Kuru Üzüm Standard Tasarısı İle İlgili Bir Toplantı Yapıldı

Codex Alimentarius Karma Komisyonu Alt Komitesi tarafından hazırlanması kararlaştırılan Milletlerarası Kuru Üzüm Standard Tasarısı için, bu Komite'de yapılacak çalışmalara katılacak Türk Delegasyonu'nun savunacağı görüşü tesbit etmek amacıyla 4-5 Ocak 1966 günleri TSE'de bir toplantı yapılmıştır.

Ankara ve Ege Üniversiteleri, Dışişleri, Ticaret, Sağlık ve Tarım Bakanlıkları, FAO Millî Komitesi, İGEME, TARIŞ, Üzüm İhracatçıları Birliği, İzmir Bölge Ticaret Müdürü, İzmir Ticaret Odası, Ticaret Borsası, Manisa Bağcılar Birliği, T. Odalar Birliği ve Türk Standardları Enstitüsü temsilcilerinin teşkil ettikleri komisyonda yapılan görüşmelerin sonuçları bir protokolla tesbit edilmiştir.

Buna göre, Gıda Codex'i çerçevesi içinde ele alınmış olan kuru üzüm standard tasarısı çalışmalarına memleketimizin de şimdiden katılması, ileride aleyhimize doğabilecek durumların önlenmesi bakımından gerekli görülmüş, tasarımın çeşitli hükümlerini inceleyerek, Türk görüşünü hazırlamak görevi, İzmir'de, Bölge Ticaret Müdürlüğü'nün yönetiminde ve Ege Üniversitesi, Tarım Bakanlığı, TARIŞ, Üzüm İhracatçıları Birliği, Ticaret Odası, Ticaret Borsası, İhracat Baş Kontrolörlüğü, Manisa Bağcılar Birliği Temsilcilerinin üyelikleri ile kurulacak olan Teknik Komite'ye verilmiştir.

Teknik Komite, ürünün tipleri, boy ve renk özellikleri, yabancı madde, katkı maddeleri, rutubet, kusurlar ve renk toleransları, küf deneyi gibi konularda yapacağı çalışma ve deneylerin sonuçlarını en kısa zamanda Türk Standardları Enstitüsü'ne gönderecek ve bunlar Komisyon'da veniden gözden geçirilecektir.

TSE Teknik Kurulu 14 Yeni Standardı Kabul Etti

TSE Teknik Kurulu, 6 Ocak 1966 günü toplanarak gündemindeki standard tasarılarını görüşmüş ve bunların 14 tanesini Türk Standardı olarak kabul etmiştir.

Gündemde yapılan sıra değişikliği sonunda, ilk olarak aşağıda adlarını sunduğumuz ISO Rekomandasyon tercümelemleri, üzerlerinde tartışma olmaksızın oybirliği ile kabul edilmiştir.

Maden Kömüründeki Kükürt Şekillerinin Tayini (ISO/R 157)

Maden Kömüründe Kül Tayini (ISO/R 158)

Lateksten Nümune Alma (ISO/R 123)

Latekste Toplam Katıların Tayini (ISO/R 124)

Latekste Alkalik Tayini (ISO/R 125)

Latekste Kuru Kauçuk Miktarının Tayini (ISO/R 126)

Latekste Potasyum Hidroksit Sayısı Tayini (ISO/R 127)

Ham Tabii Kauçukta Kül Tayini (ISO/R 247)

Ham Tabii Kauçukta Uçucu Madde Tayini (ISO/R 248)

Plâstikler: Kalıplanmış Fenol Plâstiklerinde Asetonda Çözünen Maddelerin Yüzdesinin Tayini (ISO/R 59)

Plâstikler: Kalıplanmış Fenol-Formaldehit Plâstiklerinde Serbest Amonyak ve Amonyum Bileşiklerinin Tayini (ISO/R 120)

Plâstikler: Wijs çözeltisi ile Polistrende Stiren Yüzdesinin Tayini (ISO/R 173)

Gündemin geri bırakılmış bulunan diğer maddelerini «Yemeklik Zeytinyağı» ve «Yemeklik Zeytinyağı Muayene Metodları» tasarıları teğkil ediyordu.

Kimya Hazırlık Grubu adına Prof. Tarık Somer, bu konuda yaptığı açıklamada daha önce kabul

edilmiş bulunan TS.72 Yemeklik Zeytinyağı Standardının, milletlerarası esaslar ve memleketimiz şartları da göz önünde bulundurularak revizyona tâbi tutulmuş olduğunu ve bu arada muayene metodlarının ayrı düşünülerek yeni bir standard halinde düzenlendiğini belirtti.

Çeşitli görüşlerin ışığı altında son şeklini alan tasarılar oybirliği ile kabul edildi. Böylelikle, TS. 72 nin revizyona tabi tutulmuş olan şekli TS. 341 numarası altında düzenleniyor, TS. 342 «Yemeklik Zeytinyağı Muayene Metodları» adı ile de yeni bir standard kabul edilmiş bulunuyordu.

Gündemin son maddesini teşkil eden «Düz Plâka Cam» tasarısı, bazı tereddütlerin izalesi için yeniden görüşülmek üzere ertelendi.

3 standard daha mecburî kılındı

1 — TS.59 «Tornavidalar» standardını mecburî kılan 22.9.1965 tarih ve 6/5266 sayılı kararname, 28.12.1965 tarihli ve 12188 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

2 — TS.67 «Pürmüz Lâmbaları» standardını mecburî kılan 22.9.1965 tarihli ve 6/5263 sayılı Bakanlar Kurulu kararı 11 Ocak 1966 tarihli ve 12199 sayılı Resmî Gazete'de, altı ay sonra uygulanmak üzere, yayımlanmıştır. Pürmüz Lâmbaları, malzeme ve şekil özellikleri standardda gösterilen benzin, gazyağı, ispirto gibi akaryakıtlarla çalışan, taşınabilir, laboratuvarlarda, tamirhanelerde, atölye ve benzeri yerlerde lehim yapma ve diğer işlerde kullanılan depo kısmı pirinç veya dekape sacdan yapılmış cihazlardır. Lehim işleri dışındaki maksatlar için yapılan pürmüz lâmbaları standardı kapsamı dışındadır.

3 — TS.145 «Sülügen» standardını mecburî yürürlüğe koyan 17.12.1965 tarihli ve 6/5670 sayılı kararname de, altı ay sonra uygulanmak üzere, 19.1.1966 tarihli ve 12206 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. Turuncu-Kırmızı renkte ve ince toz halinde, (Pb₂O₃+PbO) bileşiminde, kurşun oksitleri karışımından meydana gelen ve içerisine renk verici başka maddeler katılmamış bulunan bir pigment olan asfar boyalarıyla korozyonu önleyici boyalar imalinde kullanılan öz halindeki sülügenler bu standardın kapsamı içindedir.

Değişiklik :

9.2.1960 tarihli ve 4/12698 sayılı kararname ile mecburî kılınan TS.7 «Peşel Boru ve Parçaları» stan-

(Devamı 28. Sayfada)

TSE'de yapılan üzüm standard tasarısı çalışmalarından bir görüntü.

TÜRK TÜTÜN STANDARDLARI GERÇEKLEŞME YOLUNDA

Ocak ayı içinde Türk Standardları Enstitüsü Başkanı Faruk Sünter İzmir'e gelmiş, Ticaret Odası yöneticileri ile Enstitü ve Oda ilişkileri hakkında görüşmelerde bulunmuştur.

Bu arada Oda Meclisi Başkanı ve Ege Tütüncüler Derneği Başkanı Haydar Aryal ile de ayrıca Tütün Standardı üzerinde çalışmalar yapılmıştır.

Bilindiği gibi, memleketimizin ihracatında en büyük yer tutan ve dış ticaret bilançomuzun üçte bir gelirini sağlayan bu maddelerin her cepheden düzenlenmesini öngören çabalar arasında, standardın yeri de özel bir önem taşımaktadır. Ancak, çeşitli özellikleri bakımından 30 yıldan beri herkesin istemesine rağmen tütün standardı, bir türlü tam anlamıyla gerçekleştirilememiştir.

TSE, yeni şekliyle kurulduktan sonra, ilk ele aldığı konulardan biri yine tütün olmuş ve bu alanda muhtelif çevrelerin ve uzmanların gayretleri ile bir tasarı meydana getirilmiştir. Bununla beraber bu son tasarıya Türkiye Tütüncüler Federasyonunun ihracat yönünden yönelttiği bazı yetersizlik tenkitleri TSE'ce gözönüne alınmış ve bir defa da tasarının ihracat bakımından incelenmesi kararlaştırılmıştır.

Federasyona bırakılan bu işin yürütülmesi Aralık ayında yeni bir programa bağlanmış ve programa göre Ege Bölgesi tütünleri için İzmir'de, Marmara, Karadeniz ve diğer bölgeler malları için de İstanbul'da, iki alt komitenin meydana getirilmesi ve varılacak sonuçların Ankara'da yapılacak genel bir toplantıda değerlendirilerek Türk Tütün Standardına son şeklinin verilmesi uygun görülmüştür.

İşte İzmir'de TSE Başkanının riyasetinde belli başlı ihracat firmalarının uzman temsilcileriyle yapılan toplantı, Ege Bölgesi Alt Komitesinin çalışmalarına ışık tutacak direktifleri tesbit etmek ve çalışmalarını açmak amacıyla gütülmüştür.

Toplantıya, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesinden Prof. F. İncekara bundan böyle Komite Başkanlığı yapacak olan Haydar Aryal, Bölge Ticaret Müdürü Ali Emre ve çeşitli yerli ve yabancı (Amerikalılar hariç) Firma Temsilcileri katılmışlardır.

Eski ürünün işlenip sevkî ve yeni piyasanın açılmasından doğan yoğun çalışmalar devresinde olduğumuz gözönünde tutularak, bu Alt Ko-

mitenin üç grup halinde tarım, ihracata kadar olan işler ve ihracat işlerini düzenlemek üzere çalışması uygun görülmüş ve yukarıdaki sebepler yüzünden işe bir süre sonra başlanması kararlaştırılmıştır.

TSE Başkanı, İzmir'den ayrıldıktan sonra, Haydar Aryal'ın Başkanlığında iki ayrı toplantı daha yapılmış, birincisinde Amerikan şirketleri ve mümessilleri ile aynı konu üzerinde çalışma programı yapılmış ikincisinde Ege Tütüncüler Derneği üç grupta görev alacakları tesbit etmiştir.

Siemens'de inceleme

Türk Standardlar Enstitüsü Elektrik Hazırlık Grubu Başkan Vekili YMüh. Kemal Tan ile TSE İşletme ve Tesisat Şefi Elk. Müh. Müfit Mertç'ten kurulu bir heyetimiz, 5.10 Ocak 1966 günlerinde davet üzerine Mudanyadaki Türk Siemens Kablo Fabrikasını ziyaret etmişler ve Amerikan standardlaştırma yönünden çalışmalarını yerinde incelemişlerdir.

TSE'de Bayramlaşma : TSE Personeli, Arife günü bayramlaşmışlardır. Yukarıdaki resimde, bayramlaşmada bulunan personel, TSE Başkanı ve Yayın Komitesi üyeleri ile birlikte görülmektedir.

O. Gerngross öldü

Üzüntü ile haber aldığımızı göre A. Ü. Fen Fakültesi Sınai Kimya Kürsüsü Ord. Profesörü Dr. Otto Gerngross, 25 Ocak 1965 günü ölmüştür.

Bilimsel yönü yanında, değerli bir standardçı da olan ve TSE'ye, gerek laboratuvarların kuruluşunda danışman olarak, gerekse derj standardlarımızın yapılmasında uzman olarak büyük hizmetleri dokunan Dr. Gerngross'un ölümü bu sayımızın basıldığı günlere rastladığından, kendisi hakkında geniş bir yazıyı ve biyografisini gelecek yazımızda vereceğiz.

TSE'yi ziyaretler

Ocak ayı içinde Türk Standardları Enstitüsü'nü önce Tekel Genel Müdürü Recai Dıblan, daha sonra Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Eczacılık ve Tıbbi Müstahzarlar Genel Müdürü Fahrettin Doğatepe ziyaret etmişlerdir.

TSE'yi çalışma sırasında gören ve laboratuvarları da gezen ziyaretçiler, Dergimiz ve diğer yayınlarmızla da ilgilenmişler, ayrıntılarında memnurluklarını ifade etmişlerdir.

DIYARBAKIR BÖLGESİNDE ÇIKARDIĞIMIZ

PETROLÜ MERSİNDE TASFİYE EDEREK

TÜRKİYENİN
HER TARAFINDA
SATIŞA ARZEDİYORUZ

KALKINMA
YOLUNDA
TÜRKİYENİN
YANINDA

ÖZDEYİŞLERDE SAKLI STANDARDLAR

Armağan ANAR

«Uzunlar Ahmak Olur»

Uzun boyluların bu deyişe hep birden itiraz ettiğine eminim. Aralarında bazılarının haklı olarak itiraz ettiği de muhakkak. Ne var ki, bu deyiş, kaç kuşaktır söylene gelmiş ve artık bir gerçek gibi kabul edilir olmuştur. Demek insanlar, uzun boyluların, boyuna ahmaklık ettiğini göre göre sonunda, mantıkta akıl yürütmenin şekillerinden biri olan endüksiyon yoluyla - ki olaylardan kanunlara gitme ve bir takım deneylerin sonucunu sayısız hallere uygulamaktır - uzunların ahmak olduğu önyargısına varmış. Belki de, insan uzun boylu olunca, onda herşeyin büyüklüğü ile orantılı olması gerekeceği yargısıdır onların en ufak bir akılsızlığını göze batıran.

Her ne olursa olsun, kuşaktan kuşağa aktarılan deyiş yapacağını yapmış, hepimizin kafasına, uzunların ahmak olma ihtimallerinin kuvvetli olduğu kaygısını yerleştirmiştir.

Atalarımız, bu arada kısıları gözden kaçırmamış ve onlar hakkında da bir sonuca varmıştır; «kısılar fitne olur» diye.

Amacım, uzun ya da kısa boyluları yermek değil. Kişilerin tanık oldukları olaylardan, geçirdikleri deneylerden sonra vardıkları sonuçları dile getiren ve toplumun benimseyip tekrarladığı deyimlerin, insanların düşüncelerini, görüşlerini ve davranışlarını nasıl etkileyip, nasıl standardlaştırdığını anlatmak.

İnsanların, hele eğitim görmemiş olanların olaylar karşısında en salim yolu seçtiğini gördüğümüzde, şaşarız nasıl akıl etti diye! Hattâ bunun için de bir deyişimiz vardır: Çarıklı Er-kânı harp. Ayağında çarıkta olsa, insanda doğal olarak strateji ve taktik kullanmak hassalarının var olduğunu belirtiriz bu deyimle. İnsanın, yaşamaya devam etmek, bunun için de kendisini tehlikelerden korumak içgüdüünün yanında, büyüklerin akıllı atalarından naklen ona öğütler halinde tekrarladıkları deyişlerin kudretini de hesaplamak gerekir. Öğütler, yaşayabilme çabasına ek olarak insana iyi yaşam kurallarını da öğretir ve standartların sağladığına benzer kolaylıklar sağlar.

Sert ve haşın davranışlar yerine, yumu-

şak ve tatlı bir tutumla, birçok problemlerin çözümlenebileceği, «Tatlı söz, yılanı deliğinden çıkarır» deyişi ile daha çocukluktan, yerleşmiştir insanın kafasına.

Başkasının başına gelenlerden zevk duymaya kalkarsanız, bir gün sizin de aynı duruma düşüp, başkalarını zevklendirebileceğinizi, «Gülme Komsuna, Gelir Başına» demekle anlatır size akıllılar.

«Ne ekersen onu biçersin» deyişi ile anlatılmak istenen, insanın elde etmek istediklerinin havadan gelmeyeceği, mutlaka o yolda bir çaba göstermenin gerekli olduğudur.

«Söz gümüşse, sükût altındır» sözü, her akla geleni söylemenin, size pahalıya oturabileceğini, «Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur» deyişi, tembelliğin ve çaba göstermemenin elinizdeki imkânları tüketebileceğini, «it ite, it kuyruğuna buyurur» deyişi, yine de tembelliğin revaçta olduğunu, «Köpeğe gem vurma, kendini at sanır» deyişi, lâıyk olmayana aşırı değer vermenin, o insanı da şaşırtıp baş belâsı kesilmesine sebep olabileceğini, «Her inişin bir çıkışı vardır» deyişi aşırı karamsar, ya da aşırı iyimser olmaya lüzum bulunmadığını ifade etmekle, bizden çok onu yaşayanların edindikleri tecrübelerin sonuçlarından çıkan kuralları uygularsak, pekâlâ kolay yaşama imkânı bulabileceğimizi anlarız.

Peş peşe dizildiği zaman, özdeyişler, bir toplumun karakteri hakkında oldukça doğru bir fikir verir! Adeta milli standartlar gibi! Çin, Amerikan, İran, Türk özdeyişlerine toplu bir bakış, hangi milletin karamsar, hangi milletin maddî, hangi milletin tembel, hangisinin fırsatçı, hangisinin hassas olduğunu veya, bünyesinde ne gibi aksaklıklarla savaşmak kaygısında bulunduğunu gösterir. Milletlerin birbirine eş anlamda özdeyişlerinin bulunması da millî olanların yanında milletlerarası geçerli olabilecek yaşama ve davranış kurallarının da tesbit edilebileceği fikrini pekâla verir. Tıpkı milli standarttan milletlerarası standarda gidiş gibi. Bir deneyin isterseniz. Çeşitli toplumlar hakkında oldukça sağlam fikirler edinebileceğinizi göreceksiniz.

RABAK
ELEKTROLİTİK BAKIR
ve MAMÜLLERİ A.Ş.

ALÜMİNYUM LEVHA

SATIŞLARI DEVAM ETMEKTEDİR

- EBAT:
70 x 140 cm
- MUHTELİF
KALINLIKTA
ve SERTLİKTE

FABRİKA : Topağaçlar Caddesi
Kâğıthane - Şişli Tel: 47 90 00

SATIŞ MAĞAZASI : Ali Yazıcı
Sokak No. 10 Ferienciler
Galata Tel: 44 81 13

Standard — 7

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ Ş E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

En iyi kaliteli mallarıyla daima

müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 · 2105

Standard — 8

Su Ürünlerinin Millî Ekonomimizde ve Standardın Su Ürünlerindeki yeri

Ibrahim **KUTLUTAN**

Millî ekonomimizde bozulan dengeyi sağlamak, kaygılarımızın başında geliyor. Buna bir çıkar yol ararken de çeşitli gelir kaynaklarımız üzerinde uzun uzun duruyor, ön plânda bunların hangisinden ve ne ölçüde yararlanabileceğimizi inceliyoruz. Devlet Plânlama Teşkilâtı kurulup faaliyete geçtikten sonra bu alandaki çalışmalar daha da hızlanmış ve yurt çapında yaygınlaşmış bulunuyor. Bu vesile ile her gün, düne kadar karanlıkta kalmış gerçekler bir bir ortaya çıkıyor ve bu arada bizi hayal kırıklıklarına uğratanlar yanında, yeni bir ışık ve ümit halinde içimizi ısıtanlar da oluyor.

Su ürünlerimiz de bu alanda ötedenberi üzerinde durulan ve aramızda tartışılan konulardan biri. Memleketimizin dört denize uzanan yedi bin küsur kilometre uzunluğunda sahilleri ve pelajik balıkların gelip geçtiği iki dar boğaz noktası ile bunların arasında balık üretimine elverişli büyücek bir göl sayabileceğimiz bir de iç denize sahip bulunması, dikkatimizi bu yöne çekmekte en önemli faktördür. Karadeniz'de fırtına patladıkça boğaz kıyılarına vuran balık akınları da bu üretime karşı duygularımızı kamçulamaktan hâli kalmıyor. Bütün bu olay ve görünüşler, ilk bakışta su ürünlerimizin millî kalkınmamız için güvenebileceğimiz Tanrı vergisi gelir kaynaklarımızın başında geldiği kanısını verdiği için dir ki, bunu yazımıza konu olarak seçmiş bulunuyoruz.

Su ürünlerimizin durumunu aynı açıdan incelediğimiz zaman ilk iş olarak, su ürünlerinin yaşayıp dolaştığı yerleri gösteren Dünya haritasına bakıyoruz. Hemen her talihsizlik gözümüze çarpıyor. Balıkların bol bulunduğu bölgeler dışındayız. Sadece Karadeniz'in Doğu kıyıları ümit verici, sonra yine Karadeniz'in Batı kıyıları, Boğazlar, Marmara ve İskenderun sıra ile geliyor. Ege kıyıları da bir dereceye kadar yararlanabileceğimiz yerler bulunduğu anlaşılıyor.

Haritaya göre Akdeniz açıkları, su ürünleri yönünden âdeta bir step. Bu genel bilgiyi edindikten sonra, su ürünleri üretimimize bakıyoruz. Eldeki istatistiklerin verdiği yıllık rakamlar arasında büyük farklar var ve konu ile ilgili olanların ayrı ayrı hazırladıkları istatistikler, birbirine uymaktan uzak. Onun için rakamlar inceleyene güvenlik vermiyor.

Diğer taraftan balıkçılığımız, genellikle kıyı avcılığı karakterinde. En ilkel olanlarından başlayarak modern yapıda olanlara kadar çeşitli

tiplerde tekne ve ağılarla iş görüyoruz. Avlamaya gelince, teknik yönü zayıf. Daha çoğu tabiat şartlarına ve tesadüflere bağlı oluyor. Onun içindir ki, balıkçılarımızın avlanmalardan elleri boş döndükleri, yahut tuttukları balıklardan bir kısmını tekrar denize dökmek zorunda kaldıkları sık sık görülen hallerden. Yine aynı sebeple memleketimizde belirli miktarlarda ve sürekli olarak balık işleyen müesseselerin sayıları pek az ve kapasiteleri düşük, tutulan balıkların çoğunu taze olarak yer, birazını tuzlar ve kalamı konserve olarak işleriz. Taze ve konserve olarak dış pazarlara yaptığımız balık satışları yılda üç bin tonu geçmemektedir. Fakat bütün bunlara rağmen su ürünleri konusundaki varlık ve imkânlarımızdan gerektiği gibi ve yeter ölçüde yararlanamadığımız da bir gerçek. Açık deniz avcılığı yapabilecek şartları sağladığımız, sayıları otuz bulaşan göllerimize makbül balık çeşitleri koyup ürettiğimiz ve kendi ağırlıklarının yirmi katı tutarımda makbül balıklarımızı yiyecek canavarları avlayıp soylarını tüketebildiğimiz takdirde, bugün yılda en çok yüzelli bin tondan ibaret kalan balık üretimimiz, yine yılda üçyüz bin tona yaklaşabilecektir ki bu da küçümsemek bir gelir değildir.

Su ürünleri üretimimiz, bu ideal miktara ulaştırılmakla yalnız millî ekonomimizin dengelenmesine yaradım edilmekle kalmayacak, beslenmemizde görülen hayvansal menşeli protein noksanını tamamlamak sorunu da çözümlenmiş olacaktır ki kamu sağlığı yönünden bu sonuç,

başlı başına sevindirici bir başarı sayılır. Açıklanan hususlar, yapılan su ürünleri seminerlerinde tesbit edilmiş gerçeklere dayandığına ve bunun için alınması gerekli tedbirler, ortaya konulduğuna göre, vakit geçirilmeden alınmış kararları uygulamak yerinde olur.

Yalnız su ürünleri üretimimizi geliştirmeyi düşünürken, bunun da herşeyden önce tutulan balıkların değerlendirilmesi halinde mümkün olabileceğini hesaba katmak gerekir. Çünkü su ürünlerimizin özlenen şekillerden denize dökmek, yahut elde koymak olayları devam ettiği sürece su ürünleri üretimimizi geliştirmek söz konusu olamaz ve fiilen tahakkuk edemez.

Su ürünlerinin standardlaştırılması, işte bu andan itibaren kesin bir ihtiyaç şeklinde karşımıza çıkar. Çünkü su ürünlerimizin özlenen şekillerde gerçek değerlerini bulabilmesi için tüketicilerin bunlarda aradığı nefaset ve lezzeti taşıması, temiz ve gösterişli olması, keci bir ambalaj için de ve bir örnek bulunması şarttır. Bu sayılan isteklerin topluca ifadesi, su ürünlerinin standard olması anlamına gelir. Başkaça su ürünlerini işleme tekniğinin dayandığı esaslar da ancak standardlarında bulunur.

Millî ekonomimizde su ürünleri ve su ürünleri bakımından standardlaştırma onun için kaçınılmaz bir ihtiyaçtır. Kara sularımıza kadar sokularak avlanan yabancılara, ayağımıza gelmiş kısmeti kaptırmamak zamanı artık gelmiştir. Bu işe gereken önemi vermeliyiz.

İş Adamları

TURKİYE
İKTİSAT GAZETESİ

okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'dir

Abone için müracaat :

Şehit Teğmen Kalmaz Cad. No. 30 - ANKARA

Standard — 13

TURK STANDARDLARI

TS 341/1

UDK 665.327.3

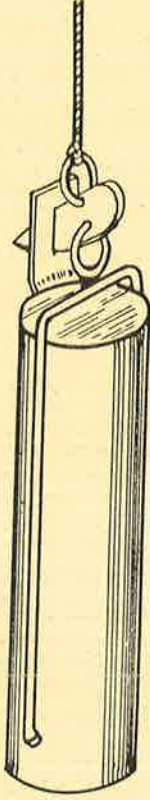

Türk Standartları Enstitüsü

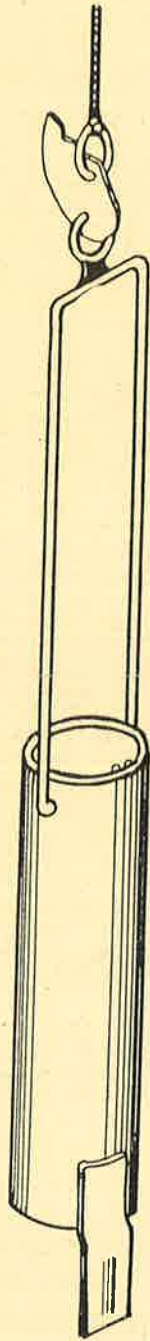
NÜMUNE ALMA ARAÇLARI

OCAK 1966
İKİNCİ BASKI

Inspection equipment

ŞEKİL: 1A

ŞEKİL: 1B

Büyük kaplardan
numune alma aracı

ŞEKİL: 2

Küçük kaplardan
numune alma aracı

YENİ Standardlar

«Yemeklik Zeytinyağı» ve «Yemeklik Zeytinyağı Muayene Metodları» Standardları

Prof. Dr. Tarık G. SOMER

TSE Teknik Kurulu'nun 6 Ocak 1966 tarihli toplantısında «Yemeklik Zeytinyağı» ve «Yemeklik Zeytinyağı Muayene Metodları» standard tasarımları görüşülmüş ve kabul edilmiştir. Uzun bir çalışma ve işbirliği sonucunda meydana getirilen bu standartların memleketimiz için hayırlı olmasını, iç ve dış piyasada ümit ettiğimiz faydaları tezelden sağlamlasını dileriz.

«Yemeklik Zeytinyağı» standardı ilk defa Mayıs 1963 de kabul edilerek TS.72 numarası ile yayınlanmış ve yürürlüğe konulmuştu. Memleketimiz ekonomisinde çok büyük önem taşıyan bu maddeye ait standardın kısa zamanda geniş bir ilgi topladığı görülmüştür. Zeytinyağının üretimi, ambalajlanması, iç piyasada satışı ve dış memleketlere ihracı ile uğraşan müesseseler ve bazı Bakanlıklar, bu konu üzerinde titizlikle durarak TS.72 üzerindeki görüşlerini ve uygulama yönünden edindikleri tecrübeleri bildirmişlerdir.

Üyesi bulunduğumuz Uluslararası Zeytinyağı Konseyi'nin de, zeytinyağı ihracatı ve sınıflandırılması ile ilgili esasları tesbit ederek, bunları 1.10.1963 tarihinde yürürlüğe koymasına üzerine, TS.72 nin yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Yapılan çalışmalar, TSE Genel Sekreterliği, Başmüsavirliği ve Kimya Harzlık Grubu tarafından birlikte yürütülmüştür. Yeni tasarımın meydana çıkması ile, ilgili Bakanlıkların, Özel Sektörün, uzman elemanların ve bilim kurumlarının bu tasarı üzerindeki düşünce ve tekliflerini tesbit etmek üzere toplantılar düzenlenmiştir. Ticaret Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, İGEME, Türkiye Odalar Birliği, Ege Bölgesi ve İstanbul Sanayi Odaları, İst. tanbul, İzmir, Ayvalık ve Gaziantep Ticaret Odaları, İstanbul, İzmir ve Mersin İhracatçı Birlikleri, İstanbul İhracat Kontrolörlüğü, Borsa temsilcileri ve birçok ziraatçı ve kimyager elemanlar, bu toplantılara katılanlar arasındadır. Kıymetli çalışmaları, teklifleri ve tenkitleri ile, hazırlanan tasarımın daha olgun hale gelmesini sağlayan sayın delegelere minnettarlık duygumuzu özellikle belirtmek isterim.

«Yemeklik Zeytinyağı» standardı, yemeklik özelliğini kaybetmemiş olan zeytinyağlarını içine almakta, lampant, prina, rafine prina ve esterifiye zey-

tinyağlarını kapsam dışı bırakmaktadır. Sınıflandırma ve her sınıfa ait türler, aşağıdaki çizelgeye göre tesbit edilmiş ve asit yüzdesinin en büyük değeri parantez içinde gösterildiği gibi sınırlanmıştır :

Her sınıfın ve türün hangi metoda göre üretildiği, fiziksel ve kimyasal özellikleri, asit yüzdeleri belirtilmiştir. Sınıfı ne olursa olsun, yemeklik zeytinyağlarının berrak, tortusuz, kendilerine has normal lezzetlerde ve yabancı kokulardan arı olması öngörülmüştür. Ayrıca, herhangi bir yabancı yağla, mineral, sentetik ve esterifiye yağlarla karıştırılmaması gerektiği özellikler kısmında yer almıştır.

Boya maddeleri hariç, yalnız Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca kabul edilen cins ve miktarda antioksidan maddelerin ilavesine müsaade edilmiştir.

Standartta, insan sağlığı ile yakından ilgili bulunan peroksit sayısı üzerinde önemle durulmuş, bu konuda mevcut literatürün az olmasına rağmen, peroksit sayısının muhtelif faktörlerin etkisi ile, zeytinyağında önceleri çok yavaş arttığı, 24 değerine eriştikten sonra oto-katalitik bir reaksiyona dönüşerek hızla yükseldiği tesbit edilmiştir. 24 değerine erişmenin doğuracağı bu sonuçtan uzak kalmak amacıyla, peroksit sayısı natürel zeytinyağlarda en çok 20, Tip zeytinyağlarda ise en çok 12, rafine zeytinyağlarda ise en çok 9 olarak sınırlanmıştır.

Diğer özelliklerle ilgili değerler şöyledir :

İyod sayısı : 78-88
Sabunlaşma sayısı : 185-196
Sabunlaşmayan maddeler : En çok % 1,5
Yoğunluk : 0.910-0.915 g/cm³ (20°C)
Kırılma İndisi : 1,4680-1,4700 (20°C)

Standartın «Nümune Alma» bölümünde küçük kaplardan, tank ve sarnıç gibi büyük kaplara kadar, karıştırma mümkün olsun veya olmasın, her durumda uygulanacak metodlar açıklanmaktadır. Alınan nümunenin temsili olmasına ve seçilen metodların pratik değer taşımamasına özellikle önem verilmiştir.

«Ambalaj» bölümünde tenekelerin brüt ve net ağırlıkları verilmiş olup kontrolün yalnız net ağırlık üzerinden yapılacağı belirtilmiştir. Şişeler içerisinde

satışa çıkartılacak zeytinyağının net miktarı da gösterilmiştir.

TS.72'de beraber olmasına rağmen, bu def'a muayene metodları kısmı «Yemeklik Zeytinyağı» Standardından çıkartılarak «Yemeklik Zeytinyağı Muayene Metodları» adı altında ayrı bir standard haline getirilmiştir.

Bu suretle laboratuvar muayenelerini ve analizleri ilgilendiren bu kısım, ileride çıkacak diğer nebatî yağ standartlarının kolayca referans edebileceği bir doküman şeklindedir.

«Yemeklik Zeytinyağı Muayene Metodları» standardı aşağıda sıralanan tayin ve deneyler için gerekli işlemleri, aynı sıra ile, açıklamaktadır :

1. Serbest yağ asitleri tayini
2. Peroksit sayısı tayini
3. İyod sayısı tayini
4. Sabunlaşma sayısı tayini
5. Mineral yağ aranması deneyi
6. Sabunlaşmayan maddeler tayini
7. Vizern-Guyot İndisi.
8. Ultra-violet Spektrofotometri deneyi
9. Bellier-Marcille değeri
10. Yoğunluk tayini
11. Kırılma indisi tayini
12. Naturel, Rafine ve Tip zeytinyağlarının tanınması
13. Yabancı yağ arama deneyleri :
  - a) Pamuk yağı (Halphen deneyi)
  - b) Susam yağı (Modifiye Villa vecchia deneyi)
  - c) Alkali ve sabun
14. Antioksidan maddeler tayini
15. Gallatların tanınması :
  - a) Gallatların tayini
  - b) Propil gallat tayini
  - c) Oktil ve dodesil gallat tayini
  - d) Oktil ve dodesil gallatların tanınması
16. Bütillenmiş Hidroksi Anizol (BHA) tayini
  - a) BHA tanınması
  - b) Bütillenmiş Hidroksi Toluol (BHT) tayini
17. Tokoferol tayini

Her deneyin nasıl yapılacağı, reaktiflerin hazırlanmasından sonuçların hesaplanmasına kadar sırası ile belirtilmiş bulunmaktadır.

Yemeklik zeytinyağı konusunda hazırlanan bu iki standardın, TS.72 ile kayımlandığında, birçok değişiklikleri ihtiva ettiği görülür.

Memleketimizin önemli bir ürünü ve ihracat maddesi olan zeytinyağı, bu standartlara göre hazırlandıktan ve özellikleri kontrol edildikten sonra ambalajlanarak iç ve dış piyasalara arz edilmiş, şüphesiz ayrı bir özellik taşıyacak ve zaten yüksek olan değeri daha da artacaktır. Bu standartların zeytinyağı ticaretini ve sanayiine, her yönü ile, en büyük faydaları sağlayacağı şimdiden beklenebilir.

YEMEKLİK ZEYTİN YAĞLARI

NATÜREL	RAFİNE	T İ P
Sızma (% 1 asit) Ekstra-Eks. (% 1,5 asit) Ekstra (% 3 asit) Birinci yemeklik (% 4,5 asit)	(% 0,5 asit)	Riviera (% 1 asit) A tipi (% 1,5 asit) B tipi (% 2,5 asit)

” STANDARD „ NA

Faruk A. SÜNER

TSE Başkanı
«Standard» in
Basyazarı

Velid İsfendiyar

TSE Genel
Sekreteri
«Standard» Mü-
essesine Müdürü

Muzaffer Uyguner

Yayın Komitesi
Başkanı
«Standard» Genel
Yayın Müdürü

İ. Taner Berkün

«Standard» in
Yazı İşleri
Müdürü

Oktay Dizdaroğlu

Yayın Komitesi
Üyesi

Turgut Aktan

Yayın Komitesi
Üyesi ve Teknik
Sekreter

STANDARD 4 YAŞINDA

«Standard» in 4 üncü yaşını ta-
mamladığı şu sırada, okurlarımızın
her ay karşılaştıkları isimlerden
başlıcalarını tanıtmak ve Dergi'de
isimsiz olarak çalışan arkadaşları-
mızın değerli çabalarını belirtmek
amacıyla bu sayfaları düzenlemiş
bulunuyoruz.

Şu iki sayfa ile, evimizde misa-
fir etmeye çalıştığımız siz okurları-
mız, «Standard» in kimler tarafın-
dan, ne şekilde hazırlanarak ellerini-
ze ulaştırıldığını, fotoğraf altlarını
okumakla izleyebileceksiniz.

Fakat bütün kaynakları ve ça-
baları resimle tesbit etmek de müm-
kün olmadı.

Komşu sütunlarda gördüğünüz
iç ve dış haber hazırlama komiteleri
memleketimizin standardla ilgili bü-
tün kaynakları ile temas kurmuşlar-
dır. Bu arada Türk Standardları
Enstitüsünde toplanan çeşitli komi-
telerin çalışmalarını izlerler.

Diğer taraftan sözü geçen ko-
miteler, başta Amerikan, İngiliz,
Fransız, Güney Afrika Birliği, Hin-
distan ve diğer kardeş enstitülerinin
dergilerini tararlar ve Türk Standard-
ları Enstitüsüne bu müesseselerden
ve ISO, IEC, OECD, Avrupa Ekono-
mik Komisyonu (ECE) Standardları-
nı Cenevre'de hazırlyan çeşitli ko-
mitelerden gelen yazılardan Türk
kamu oyunu ilgilendirecekleri seçer-
ler.

Bütün bu bilgiler Derginin çe-
şitli sayfalarına konunun önemi ve
yerin müsaadesi ölçülerinde dağıtılır.

Derginin son şeklini Yayın Ko-
mitesi verdikten sonra sayfalarını
düzenlemek ve tümünün İngilizce
özetini çıkarmak ayrı bir çalışmayı
gerektirir.

«Standard» in iç haberler kaynağı, TSE İhtisat
Kurulları Yönetim ve Kontrol Müdürlüğüdür.
Müdür İbrahim Kutlutan ve Md. Yardımcısı
İlhan Köseoğlu'nun yönetiminde derlenen ve
değerlendirilen haberler Yazı İşleri kanalı ile
Yayın Komitesine gönderilir.

Çeşitli kaynaklardan toplanan yazı ve hab-
er ihtiyaca göre toplanan komite yazı ve hab-
er ihtiyacı kararlaştırır, direktifleri ile yazı
yön verir.

«Standard», Türkiye Ticaret Odaları Sanayi
Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaasının
da basılır.

L HAZIRLANIYOR ?

iletlerarası haberlerin toplandığı yer Dış İnanasebetler Müdürlüğüdür. Müdür Uluer Bilin ve Müşavir Joyce Haskal tarafından hazırlanan haberler Yazı İşleri kanalı ile Yayın Komitesine ulaştırılır.

Yayın Komitesinde değerlendirilir. Ayda inceledikten sonra yayınlamp yayımlanır. İnan ve Teknik Sekreterin çalışmalarına

atbaadan TSE ye gelen dergi burada zarflar ve yurt içi ve yurt dışı abonelerine posta sevkolunur.

Bu vesile ile, «Standard» da arayıp bulamadıklarımızı da bize bildirmeye sizleri davet ediyoruz,

Dergimizin meslek anlayışına ve sınırlı konusuna katılmasını arzulayacağımız fikirler, çalışmalarımıza ışık tutacak ve bu işbirliği, özlediğimiz gelişmenin temellerinden biri olacaktır.

«STANDARD» HAKKINDA BAZI BİLGİLER

Geçtiğimiz 4 yıl içinde gözümüze çarpan ve «Standard» in çeşitli yönlerden gelişmesini ifade eden bazı ilgi çekici bilgileri aşağıda okurlarımıza sunuyoruz.

«Standard» in Birinci Sayısı, 2000 adet basılmıştır. Standardlaştırmanın yurt çapında gittikçe yaygınlaşan bir ilgi toplamasında, başlıca etkenlerden biri olduğuna inanıyoruz. Dergimiz, sırası ile 1963'te 3000, 1964 sonunda 4000 ve 1965'te de 5000'lik bir tiraja ulaşmıştır.

«Standard» 49. Sayısına varıncaya kadar, 26 yabancı standard kuruluşunu okuyucularına tanıtmış, Dünya Standardçılarından 52 uzmanın, Türkiye'de standardlaştırmaya hizmetleri geçenlerden de 40'ının biyografilerini yayınlamıştır.

Devamlı yazarlarımız içinde Genel Yayın Müdürümüz Muzaffer Uygüner, 48 imzalı yazısı ile başta gelmekte, onu 44 yazı ile Sahip ve Başyazarımız Faruk A. Sünter, 19 yazı ile Dr. Mehmet Ali Oksal, 15 yazı ile İbrahim Kutlutan, 14'er yazı ile Kemal Tan ve Feyzi Özlü izlemektedirler.

Armağan Anar

«Standard Sohbetleri» nin yazarı, İngilizce özetlerin hazırlayıcısı

Prof. Dr. Sabahattin Özbek

TSE Ziraat Hazırlık Grubu Teknik Komite Başkanı «Yeni Standardlar» sayfası yazarı

Kemal Tan

TSE Elektrik Hazırlık Grubu Başkan Vekili «Yeni Standardlar» sayfası yazarı

Dr. Rahmi Toker

TSE İnşaat Hazırlık Grubu Başkan Vekili «Yeni Standardlar» sayfası yazarı

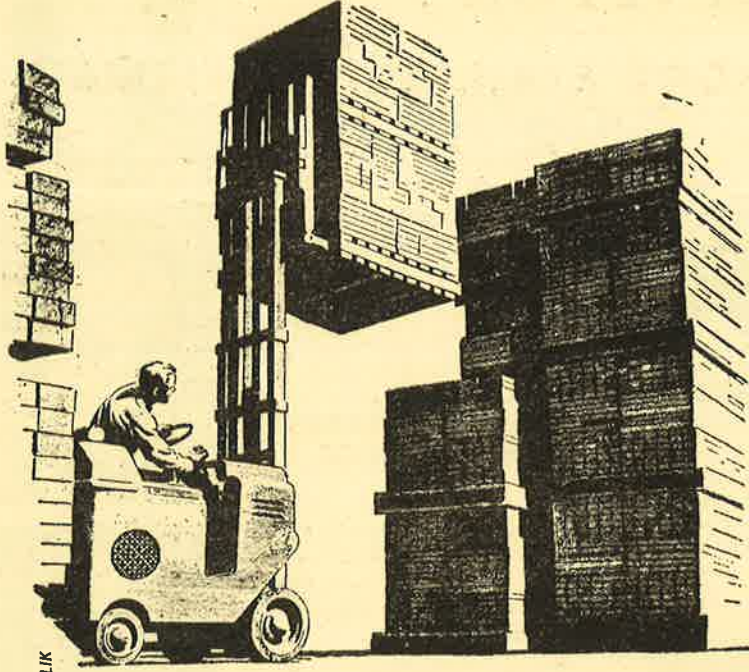
Feyzi Özlü

TSE Makina Hazırlık Grubu Başkan Vekili «Yeni Standardlar» sayfası yazarı

Hamit İşeri

TSE Makina Hazırlık Grubu Üyesi «Yeni Standardlar» sayfası yazarı

REKLAMCILIK

MEKANİK GÜCÜN DEĞERİ ENERJİ İLE ÖLÇÜLÜR

Arzimetten bu yana tekamül etmiş en modern yük kaldıraçları bile gördükleri iş nisbetinde bir enerji kaynağına sahip olmaları icap eder.

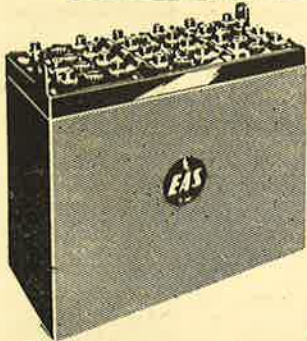
Bugün gerek ağır sanayide ve gerekse günlük nakliye işlerinde kullanılan kaldıraçlara gereken enerjiyi veren akümülatörlerdir.

Güvenle çalışmayı gerektiren bu enerji kaynağını seçmek ise aynı güveni ve garantiyi taşıyan bir akümülatöre bağlıdır.

PANZER PLAKALI, STASYONER ve TRAKSİYONER aküler
EAS - TUDOR akümülatör sanayinin sizler için hazırladığı en ideal ve en yeni tiptir. «

EAS - TUDOR STASYONER aküleri telefon santralleri için 5 ve yük kaldıraçları için 3 yıl garantilidir.

Yıllık defa defa sorsanız herkes size yine EAS diyecektir.

Hakiki DRY CHARGE'ı
yalnız
EAS
imâl eder

EAS-TUDOR

EAS EBONİT VE AKÜMÜLATÖR SANAYİİ A.Ş. Yakacık-Kartal Tel: 53 36 53-54

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARINI TANIYALIM

KUZAY KORE STANDARDLAŞTIRMA KOMİTESİ

(COMMITTEE FOR STANDARDIZATION OF THE DEMOCRATIC
PEOPLE'S REPUBLIC OF KOREA — CSK —)

Doğuşu :

Kuzey Kore'de standardlaştırma çalışmalarına, 1945 yılında, ülkenin bağımsızlığa kavuşmasından sonra başlanmıştır. Ancak 1949 a kadar mahallî idarelerin günlük standard ihtiyaçlarını karşılamaktan öteye geçemeyen çalışmalar, bu tarihte çıkarılan 118 sayılı hükümet kararı ile kurulan Standardlar Bürosu kanalıyla yürütülmeye başlanmıştır.

Kuzey Kore'nin ekonomik gelişmesi ile paralel olarak artan standard istekleri, durumun 1954 başlarında tekrar gözden geçirilmesini gerektirmiş ve Büro, yeniden teşkilâtlandırılarak, Kuzey Kore Standardlaştırma Komitesi (CSK) adı ile faaliyete geçirilmiştir.

Üyeleri :

Standardlaştırma konusunda ülke'deki tek yetkili kuruluş olan CSK'nın çalışmaları, tam anlamı ile devletçi niteliktedir. Bu bakımdan üyelik de söz konusu değildir.

Gelirleri :

Komitenin bütün giderleri Devlet Bütçesinden karşılanmaktadır.

Kuruluşun Yapısı ve Standardların Niteliği :

Kuzey Kore Standardlaştırma Komitesi, merkezî teşkilâtından başka çeşitli Bakanlıklara ve Eyalet İdarelerine bağlı yardımcı stan-

darlaştırma dairelerinin çalışmalarından da yararlanmaktadır. Merkez Bürosunda, mühendisler, teknisyenler, ekonomistler ve diğer uzmanlardan kurulu bir kadro çalışmaktadır.

Standard tasarıları, genel olarak, konu ile ilgilenen çeşitli ekonomik ve teknik kuruluşlar tarafından, mahallî standardlaştırma dairelerine danışmak suretiyle hazırlanır. Mahallî idarelerin incelenmesinden sonra da kabul için CSK Merkez Bürosu'na gönderilir.

Kuzey Kore Standardları uygulama alanlarına göre üçe ayrılmaktadır:

- 1 — Devlet Standardları
- 2 — Bakanlık veya Eyalet Standardları
- 3 — Şirket Standardları

Bu sınıflamaya göre alt kademe standardları, üsttekilerle çelişme halinde bulunamazlar.

Mecburî olan yukarıdaki standard tiplerinden başka tavsiye niteliğinde olanlar da vardır.

1964 yılı başında, her seviyede hazırlanmış bulunan standardların sayısı 13.000 i bulmuştur.

Markası :

Yukarıda verdiğimiz CSK kısa adı ile anılan Komite, mamül ve ürünlerin standardlara uygunluğunu, yürürlükteki standardların sembol numaralarını kullanmak suretiyle belirtmektedir. Bu sistemin dışında ayrıca bir standardlara uygunluk markası yoktur.

TÜRK STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : Faruk A. SÜNER

MÜESSESE MÜDÜRÜ : Velid İSFENDİYAR

GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : M. UYGUNER

BU SAYININ SORUMLU YAZI
İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. Taner BERKÜN

BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları,
Sanayi Odaları ve
Ticaret Borsaları Birliği
Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
T E L E F O N : 17 91 24
POSTA KUTUSU : 73 Bakanlıklar — ANKARA

İ L Â N T A R İ F E S İ

Tam sahife 800 TL.	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.

Arka kapak içi 1000 lira. İlâve renk başına 250 lira fark alınır.

A B Ö N E Ş A R T L A R I

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI	
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline	uçak postası
6 aylık	6 Lira	ücreti ilâve	edilir.
Sayı	1 Lira		

Yazılar, Derginin ve vazarın adı anılarak ıktibas olunabilir.

MİLLETLERARASI STANDARDLAŞTIRMA HABERLERİ

STACO Başkanı Mr. Sanders geçen yıl TSE'yi ziyaretinde Başkan ve Genel Sekreterle birlikte (sağ başta)

27 Nisan - 4 Mayıs 1966 tarihleri arasında

ISO'nun "TARIMSAL GIDA MADDELERİ, TEKNİK KOMİTESİ TSE'DE TOPLANACAK

Bildiği gibi Milletlerarası Standardlaştırma Teşkilatı (ISO) nun belli konularda Dünya standardlarını hazırlamak üzere çalışan 110 dan fazla Teknik Komite vardır. Her komitenin sekreteryası çalışmalarını ISO üyesi bir ülke üzerine almakta ve komite toplantıları genel olarak sekreteryanın bulunduğu memlekette yapılmaktadır. Bazan, Komitelerin, konu ile ilgili başka bir üye memleketi de çalışma yeri olarak seçtiği görülmektedir.

Bunların içinde konusu itibarıyla en önemli ve kalabalık teknik komitelerden birisi olan ISO/TC 34 (Tarımsal Gıda Maddeleri) Komitesi, bundan önceki toplantısında Türkiye'nin yapmış olduğu daveti kabul ederek, kendisine bağlı üç alt komite ve bunların çalışma grupları ile birlikte, 27 Nisan - 4 Mayıs 1966 tarihleri arasında Ankara'da Türk Standardları Enstitüsü'nde toplanacaktır.

Bugünkü şartları ile genel olarak bir tarım ülkesi görünüşünde olan memleketimiz ve tarım ürünlerinin standartları konusunda geniş bir çalışma uygulayan Türk Standardları Enstitüsü yönünden büyük fay-

dalar sağlayacak olan bu toplantılar aşağıdaki esaslar içinde yürütülecektir:

Sekreteryalığını Macaristan'ın yaptığı TC 34 ün toplantılarından önce 4, 7 ve 8 numaralı Alt Komiteler toplanacaktır. SC 4, Tahıllar ve Baklagiller Alt Komitesidir ve sekreteryalığını yine Macaristan yapmaktadır. SC 7, Baharat ve İştah Açıcılar, SC 8 ise Münebbih Besinler konularında çalışmaktadır. Her iki Alt Komitenin sekreteryası Hindistan'dır.

Ayrıca, 8 Numaralı Alt Komiteye bağlı Çay (Sekreteryası: İngiltere) Kahve (Sekreteryası: Arjantin ve Kakao (Sekreteryası: Fransa) Çalışma Grupları da bu vesile ile Ankara'da toplanacaklardır.

Çalışma Gruplarının hazırlamış oldukları raporlar, Alt Komite toplantılarında görüşülecek, daha sonra Teknik Komite'de genel tartışmalar yapılacaktır.

21 İştirakçi ve 19 Gözlemci üyesi bulunan ISO/TC 34 ün TSE'de yapacağı bu toplantılarla ilgili ISO Bülteni bütün üye ülkelere gönderilmiş bulunmaktadır.

STACO Ankara'da toplaniyor

ISO Konseyi'ne bağlı Komitelerin en önemlilerinden biri olan STACO, (Standardlaştırmanın Bilimsel Prensiplerini İnceleme Daimi Komitesi) geçen yıl verdiği karar gereğince 16.19 Mayıs 1966 tarihlerinde Ankara'da Türk Standardları Enstitüsü'nde toplanacaktır.

Adından da anlaşılacağı gibi belirli bir konuyu ele almak için değil, ISO Konseyi'ne sürekli bir danışma organı görevini yapmak üzere kurulmuş bulunan STACO, üyelerini, Dünyada standardlaştırma alanında ileri gelen kimseler arasından bizzat seçmektedir.

Komite, bundan önceki toplantısını, 1965 Haziranında Lizbon'da yapmıştı. TSE Başkanı Faruk A. Sünter'in de üye olarak katılmış olduğu bu toplantıda, görüşülen önemli konuların yanı sıra, gelecek toplantının standardlaştırma konusunda kısa zamanda büyük ilerlemeler kaydetmiş bulunan Türk Standardları Enstitüsü'nde yapılması kararlaştırılmıştı.

Başkanlığını, geçen yıl TSE'yi ziyaret etmiş bulunan İngiltere'den Mr. T. R. B. Sanders'in yaptığı STACO nun, Ankara'daki toplantısına 18 ülkeden, Standard dünyasının tamamiyen 25 e yakın seçkin standardçının katılımı beklenmektedir.

Prof. Özbek, OECD Ekspertler Grubu toplantısına katılacak

O.E.C.D. Ekspertler Grubu, 8-11 Şubat 1966 tarihlerinde Paris'te toplanarak Turunggiller ve Elma standartları ile Uygulama Broşürünü inceleyecektir.

A. Ü. Ziraat Fakültesi Dekanı ve TSE'nin Sebze ve Meyveler Daimi Komitesi Başkanı Prof. Dr. Sabahattin Özbek'in bu toplantılara TSE'yi temsilen katılması kararlaştırılmış bulunmaktadır.

ISO Konseyi Haziran'da toplancak

ISO Genel Sekreterliğinin bildirdiğine göre, Konsey'in 1966 toplantısı, 14-17 Haziran günlerinde Cenevrede yapılacaktır.

Ankara'da toplanacağını diğer sütunlarımızda bildirdiğimiz STACO da dahil, Konsey'e bağlı diğer komiteler bu tarihe kadar toplantılarını bitirmiş olacaklardır.

Standardlaştırma hareketinin Dünya'ya yayılmasına çalışılıyor

AFRİKA MEMLEKETLERİ İLE GÜNEY AMERİKA'DA STANDARD ENSTİTÜLERİ KURULMASI İÇİN ISO'NUN KURDUĞU ÖZEL KOMİTE ÇALIŞMALARINI İLERLETTİ

Cenevre — 21 Ocak 1966 (Özel)

Bağımsızlığını kazanmış bulunan Afrika memleketlerinin çoğu, ISO'ya başvurarak memleketlerinde standard enstitüleri kurmak isteğini belirtmişler ve kendilerine teknik yardımda bulunulmasını talep etmişlerdir.

ISO Konseyi, geçen toplantısında bu konuyu ele almış ve bu gibi memleketlerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ilgili Teknik Komitesini bu yolda bir teklif hazırlamakla görevlendirmişti. ISO'nun kuruluş amaçları arasında standardlaştırma hareketini Dünyaya yaymak başlıcalarından biri olduğu için, özel bir önemle ele alınan bu konu üzerinde hemen bir Alt Komite kurularak çalışmalarına başlanmış ve bu yönde bir hayli yol alınmıştır.

Bu gibi memleketlerde, müteşebbis kurumlara derhal ve parasız bütün ISO yayınlarının gönderilmesi ve muhabir üyelik ünvanı verilmesi, derhal yürürlüğe konan ilk karar olmuştur. Komite, halen bu gibi memleketlere rehberlik edecek bir kitap hazırlamaya başlamıştır. İngiltere, Fransa ve İsrail'in katıldığı Alt Komiteden öğrendiğimize göre ISO Bütçesinde ödenek bulunmadığı takdirde, bunun yayın masraflarının yarısını İsrail karşılamayı üzerine almak kararındadır. Bu arada, geçen yıl ISO'nun teşebbüsü ile Danimarka'da yapılan Seminer gibi yeni toplantıların düzenlenmesi ve ilgili memleketçe istenildiğinde kurucu uzmanlar seçilmesi de düşünülmektedir. Komite çalışmalarının sonuçları Haziran ayında ISO Konseyine yetiştirilmeye çalışılmaktadır.

Marc L. Normand Geliyor

DAHA ÖNCE DE TSE'Yİ ZİYARET ETMİŞ BULUNAN OECD UZMANI AMBALAJ LABORATUVARI KONUSUNDA ÇALIŞACAK

Fransa Genel Ambalaj Laboratuvarı Başkanı M. Jean Bernard Verlot'un, TSE'yi ziyaretinden sonra, bir ambalaj laboratuvarının kurulması hususunda OECD'ye vermiş olduğu rapor üzerine; Teşkilâtın Tarım Bölümü yöneticilerinden Marc L. Normand'ın 1966 Şubatında Türkiye'ye gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Bilindiği gibi 1965 Temmuzunda da yurdumuza gelerek TSE'de incelemeler yapmış olan M. Normand, bu defa, ambalaj laboratuvarının kurulması konusundaki son gelişmelerin ışığında, imkânları yeniden gözden geçirecektir.

Kutu - poşet emniyet

KİBRİTLERİ

TÜRKAY ENDÜSTRİ VE TİCARET
Anonim Şti. — İstinye

AHMET EKMEKÇIOĞLU

EKMEKÇIOĞLU

TUĞLA, KİREMİT ve
ASMOLEN
FABRİKALARI

Yığma, Karkas Tuğla ve Asmolenlerimiz hafif olup yüksek taşıma gücü ve tecrit hassasına sahiptir.

İSTANBUL TEL : 495802 448129

KADIKÖY TEL : 361342 364898

Standard 10

KAVEL

Kablo ve Elektrik Malzemesi Ltd. Şti.
İSTİNYE - İSTANBUL

TELGRAF : Kavelkablo - İstanbul

TELEFON : 63 34 00 - 63 34 01

MAMULLERİ

- PLASTİK İZOLELİ İÇ VE DIŞ TESİSAT TELLERİ
- HATTI HAVAI TELLERİ
- TELEFON TELLERİ
- SİNYAL ve ZİL TELLERİ
- EMAYE BOBİN TELLERİ
(φ 0,10 dan 3 mm ye kadar)
- PLASTİK İZOLELİ YERALTI KABLOLARI
- ANTİGRON KABLOLAR
- P. V. C. GRANÜLLER
- PLASTİK BORU ve PROFİLLER
- HER ÇEŞİT SUNİ DERİ
- YER MUŞAMBASI

Standard — 11

BİR GEZİ DOLAYISILA

MARKASI (*)

Kemâl TAN

Yüksek Mühendis

Türk Standardları Enstitüsü adına, Mudanya'daki Türk Siemens Kablo Fabrikalarında Ocak ayı başlarında yapmış olduğumuz birkaç günlük inceleme gezisi, standardlarımızın yerli sanayi kuruluşlarımız tarafından uygulamalarını yerinde görmek ve bundan önümüzdeki çalışmalarına ışık tutması bakımından gereği gibi faydalanmak yönleri ile oldukça olumlu sonuçlar vermiştir.

Fabrika, Mudanya'da, deniz kıyısında ve ileride kolayca birkaç misli genişletilebilecek tarzda yerleştirilmiş güzel ve modern bir tesis olarak görünmektedir. İlgililerin ifadesine göre, fabrika inşaatı bir yıl gibi kısa bir süre içinde tamamlanmış ve böylece Siemens Şirketinin şimdiye kadar kurduğu fabrikalarda zaman bakımından rekor kırmıştır.

İstanbul'daki Genel Merkezlerin den itibaren, Genel Müdür Sayın Y. Müh. İzzet Erksal'dan başlayarak, Mudanya Fabrikası Teknik Müdürü Makina Yüksek Müh. Peter Sombeek ile Elek. Y. Müh. Fuat Tolgay ve diğer ilgililerin şahıslarımızda Türk Standardları Enstitüsü'ne gösterdikleri ilginin, ciddi bir kuruluş için TSE'nin ifade ettiği anlam ve değere bir örnek teşkil etmesi bakımından önemi vardır.

İncelemelerimize devam ettiğimiz sırada, Teknik Müdür Herr Sombeek'in, hemen hemen bütün imalatı yürütenlerin Türkler olduğu ve bunların çok kısa zamanda en ileri standartlara göre imalat yapabilecek müstesna bir kabiliyetleri bulunduğunu ifade etmesi, benim için tatlı bir sürpriz teşkil etmiştir. Hatta Herr Sombeek, Türk usta ve işçilerinin kabiliyetlerine güvenerek, Türk Standardlarındaki özelliklerin yükletilmesi gerekeceğini bile söylemiştir.

Bütün kablo imalatı, Türk Standardlarına uygun olarak yapılmakta ve mecburi standartların hükümlerine uyularak işaretler konulmaktadır. Ayrıca TS 38 deki bütün de-

neylerin yapılabilmesi için primer tarafından ve uzaktan kumanda ile gerilim; ayarlanabilen 3 transformatörden birisi sekonderde 12000 V, diğeri 60000 V ve üçüncüsü de 100.000 V sekonder gerilimi yaratabilmekte, hassas ve tam bir deney laboratuvarı kurulmuş bulunmaktadır.

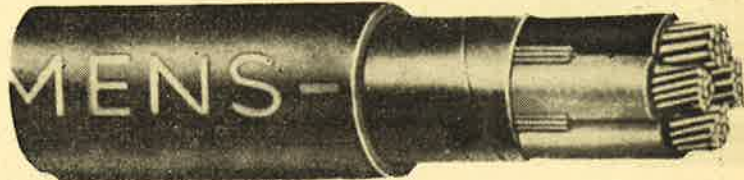
TSE Alâmeti Farikasını kullanabilecek güvenilir bir imalat olan Türk Siemens Kablolunun üstün özelliklerini bütün ihtiyaç sahiplerine tanıtabilmek ve garanti edebilmek için, Simko'nun «Flerosan Lâmba Balastları» nda yaptığı gibi, TSE ile bir anlaşmaya varması uygun olur kanısındayız. Diğer taraftan, Enstitü Laboratuvarlarından, kablo deneyleri kısımlarının öncelikle tamamlanarak faaliyete geçirilmesi hem memleketimiz, hem de TSE yönünden yararlı olacaktır.

Böylece, Türk Standardları Enstitüsü, ciddi ve standard ölçülerle imalat yapan sanayi ile elele verir ve diğer benzeri imalatın da etkili kontrolünü sağlayarak kalitenin yükselmesini mümkün kılarsa hem yurt içinde uzun ömürlü elektrik tesislerinin kurulması sağlanır, hem de bakır ihracatçısı olan memleketimiz bu bakırı mamül kablo halinde ihraç ederek, daha fazla döviz sağlamak yolunu bulur.

Memnunlukla öğrendiğimize göre, TSE markasını taşımak üzere an-

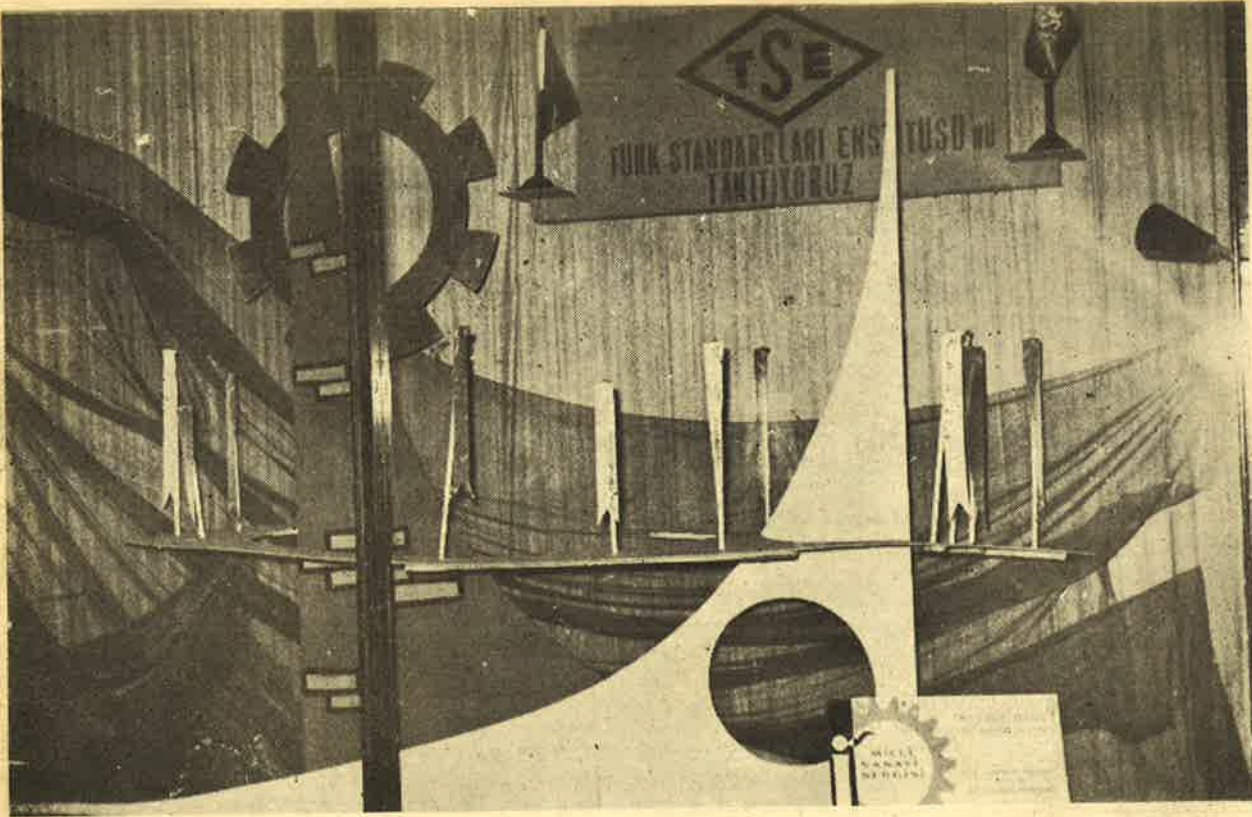
laşma yapılan malların kontrollerini yürütecek TSE laboratuvar bölümleri öncelikle ele alınarak faaliyete geçirilecektir. Böylelikle, imalatçıların, bu markanın gerektirdiği standard seviyeyi muhafaza etmesi mallarının tercihi için en büyük sebep ve işaret olacak, Hükümetimizin imalatı denetlemesi bakımından da güvenlik ve kolaylık yaratacaktır. Özellikle büyük tüketici durumunda olan Etibank, İller Bankası ve Belediyelerin TSE Markasını taşımayan malları kullanmaları zorlaşacak ve markalı malların sürümü geniş ölçüde artacaktır. Bu hal, çok geçmeden halkımıza ve özellikle belirli ölçüde mal satan alarak ihtiyacını karşılayan küçük tüketicilere de sırayet edecek, herkes malını tarafsız bir kamu organı olan TSE'ye kontrol ettiren ciddi imalatçıyı aramaya başlayacaktır.

Türk Siemens ve buna benzer, teknik yönden imalatının üstünlüğünü muhafaza, hattâ yükselterek çalışabilen imalatçılarımızın TSE Markasını taşıma cesaretini göstereceklerini ümit etmek, hakkımız olsa gerektir. Türk Standardları Enstitüsü'nün standard imalat yapabilen, bu standardı en azından devam ettirebilenlerle el ele bulunmak ve onların dertlerini paylaşarak azaltmak yolunda da başarılar sağlayacağından asla şüphe edilmemelidir.

TS 38 A'ya göre imâl edilmiş metal kılıfsız bakır iletkenli protodur kablolar

(*) TSE markasının kullanılması hususunda gerekli anlaşmaya imkân veren TSE talimatı STANDARD'ın 12. sayısında yayınlanmıştır.

SERGININ DIŞ VİTRİNİ

TSE MİLLÎ SANAYİ SERGISİNDE

Millî Sanayimizin çoktan beri özlemine duyduğu, mamüllerini sürekli olarak teşhir edebileceği bir serginin İstanbul'da açılmış bulunduğunu öğrenen TSE, bu sergiye katılmaya karar vermiş ve bu kararını geçtiğimiz 1965 yılının son günlerinde gerçekleştirmiştir.

Ham maddesi metal ve metalle ilgili sanayi mamüllerimizin sürekli olarak teşhirini amaç edinen Sergi, açılışından buyana geçen kısa süre içinde, oldukça başarılı görünmüş ve büyük bir ihtiyacı karşılaması bakımından ilgililerin takdirlerini kazanmıştır.

TSE, Sergide, bu sayfalarda fotoğraflarından bir kısmını sunduğumuz çeşitli panolar, fotoğraflar ve şemalarla temsil edilmektedir. Ayrıca, Serginin dinlenme köşesinde, «Standard» Dergisini, Türk Standardlarının tam bir koleksiyonunu ve diğer yayınlarımızı, ilgililerin her an istifadesine sunmak üzere bir stand da düzenlenmiştir. Sergi İdaresi, ziyaretçilere ve ihtiyaç sahiplerine, her türlü yayınıımızı bu arada, II, Sultan Beyazıt zamanından buyana Türkiye'deki standard gelişmelerini kapsayan «Türkiyede Standardizasyon ve Türk Standardları Enstitüsü» adlı 400 sayfalık kitabı ve Türk Standardlarını tanıtmakta, satış işlerini yürütmekte, «Standard» Dergisine yıllık 12 liradan abone kayıtları yapmaktadır.

Belli başlı sanai kuruluşlarımızın birçoğunun katılmış oldukları Sergi, herşeyden önce, Türk Sanayii hakkında genel bir fikir verebilmekte, kenarda köşede kalmış değerli teşebbüslerden bazılarına su yüzüne çıkarabilmektedir. Özellikle, memleketimizle ticari ilişkiler kurmak isteyen yabancı kuruluşların ve yurdumuzu ziyaret eden ticaret heyetlerinin ilk uğrağı niteliğini kazanması beklenen ve yerli sanayicilerimizin de çatısı altında bazı ortak dertlerine çare arayacakları bir klüp olma yoluna giren Serginin müteşebbis yöneticileri her türlü takdir ve tebrike hak kazanmışlardır.

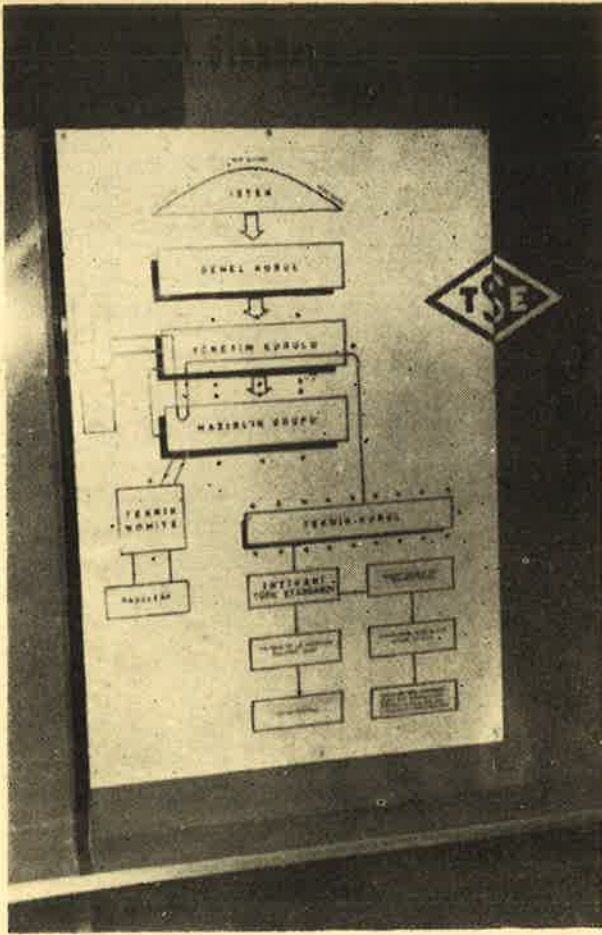
Nitekim, İstanbul'da bulunduğumuz günlerde, RCD Ticaret Alt Komitesindeki Pakistan Heyeti'nin Sergiyi ziyareti ve Türk Sanayiini tanıyabilmek için Sergi İdaresinden kendilerine yol gösterilmesini istemesi yukarıdaki fikri doğrulayan gerçeklerdendir.

«Standard» sanai gelişmemizde değerli paylardan birine sahip olacağına inandığı Millî Sanayi Sergisi'ne başarılar diler.

SERGİDEKİ TSE PANOLARINDAN BİRİSİ

YUKARIDAKİ ŞEMADA TÜRK STANDARDLARI NIN NASIL HAZIRLANDIĞI BELİRTİLMEKTEDİR

TSE YAYINLARININ İNCELENMEYE SUNULDUĞU, ABONE VE SATIŞ İŞLEMİNİN YAPILDIĞI KÖŞE

TSE HİZMET VE

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ
 TÜRK SANAYİ MAMULLERİ İLE TÜRK TARIM ÜRÜNLERİNDE YAKSIF ÜSTÜNLÜĞÜ VE KONTROLÜ SAĞLAMAK AMACI İLE ÇALIŞAN MİLLİ BİR KURUMDUR
 192 SAYILI KANUNLA KURULAN MİLLETLERARASI STANDARDİZASYON TEŞKİLATI İSİ İLE MİLLETLERARASI ELEKTROTİKNİK KOMİSYONU İEC'İN ÜYESİ VE TÜRKİYE DEKİ TEK TENSİLCİSİDİR
 YAYINLANMIŞ TÜRK STANDARDLARI'LE İLGİLİ YAYINLARINI BİRİNCİ KATTA İNCELEYİP TEMİN DEĞİL SİZ

LABORATUVAR BİNALARINDAN ÇEŞİTLİ GÖRÜNÜŞLER

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜNDE
 EL ELE

SERGİDE ENSTİTÜ'YÜ TANITAN ANA PANO

KABUL EDİLEN TÜRK STANDARDLARI

No.	Standardın adı	Fiati TL.
* TS. 1	Yarı Mamül Elektrolitik Bakır Tel	3.—
* TS. 2	Sert Çekilmiş Som Elektrolitik Bakır Tel	4.—
* TS. 3	Örgülü Bakır Tel	3.—
* TS. 4	El Aletlerinden Kazmalar	14.—
* TS. 5	Çelik Çekic Varyoz ve Baskılar	25.—
TS. 6	Su tesisatında kullanılan musluklar (Revizyon)	(Baskıda)
* TS. 7	Peşel Boru ve Parçaları	10.—
* TS. 8	Bergman Boru ve Parçaları	16.—
* TS. 9	Şalpanzer Boru ve Parçaları	15.—
TS. 10	Kır.Döküm pis su boruları (ikinci Baskı)	
* TS. 11	Temper.Boru Rakorları (Fitingler)	26.—
* TS. 12	Kürsun Akümülatör	21.—
* TS. 13	Kuru Pil ve Bataryalar	10.—
TS. 14	Kır.Döküm Basıncılı Borular (Savurma ve Düsey) ve Boru Özel Parçaları	67.—
TS. 15	Su tesisatında kullanılan valfler ve valflere takılan parçalar	(Baskıda)
* TS. 17	Yarı Sert Çekilmiş veya Tavlanmış Elektrolitik Bakır Tel	4.—
* TS. 18	Yumuşak Çekilmiş veya Tavlanmış Elektrolitik Bakır Tel	5.—
* TS. 19	Portland Çimento ları	
* TS. 20	Yüksek Fırın Çürüf Çimento ları	
* TS. 21	Beyaz Portland Çimento ları	6.—
* TS. 22	Melez Bağlayıcı	
* TS. 23	Çimento Nümune Alma Metodları	
* TS. 24	Çimento Teknik Muayene Metodları	11.—
* TS. 25	Tras	
* TS. 26	Traslı Çimento	
* TS. 27	Tras Standardı Kireç Tozu	6.—
* TS. 28	Tras Nümune Alma Metodları	
* TS. 29	Tras Teknik Muayene Metodları	
* TS. 30	İnşaat Kireçleri	
* TS. 31	İnşaat Kireci Nümune Alma Metodları	7.—
* TS. 32	İnşaat Kireci Teknik Muayene Metodları	
* TS. 33	Kum	
* TS. 34	Turuncgiller	12.—
* TS. 35	Yalıtılmış İletkenlerde ve Kablo lar da Kullanılan Yalıtıcı Kılıflar ve Dolgu Maddesi	2.—
* TS. 36	Yalıtılmış İletkenlerde ve Kablo lar da Kullanılan Kağıt	3.—
* TS. 37	Yalıtılmış İletkenlerin Muayene Metodu	6.—
* TS. 38	Yalıtılmış İletkenlerin Yapısı	8.—
TS. 39	Hazır Yağlıboya	6.—
* TS. 40	Elektrik İç Tesisatında Kullanılan İki Kutuplu Fis ve Priz	7.—
* TS. 41	İç Tesisatta Kullanılan 250 V. ve 10 Ampere Kadar Elektrik Anah. tarları	8.—
* TS. 42	Seftali	6.—
TS. 43	El Dokusu Türk Halıları	14.—
* TS. 44	Elektrik El Lâmbaları	5.—
* TS. 45	Rozaz	4.—
* TS. 46	Kontrplâk	4.—
* TS. 47	Kontrplâk Nümune Alma ve Muayene Metodları	4.—
TS. 48	Fındık	13.—
* TS. 49	Yalıtıcı Serit	4.—
* TS. 50	Mesken ve Benzeri Yerlerdeki Elektrik Tesislerine Ait Eriyen Telli Busonlu Sigortalar	10.—
TS. 51	İğne Yapraklı Yapı Kerestesi	4.—
TS. 52	İğne Yapraklı Yuvarlak Yapı Kerestesi	4.—
TS. 53	Hasep Nümune Alma ve Muayene Metodları	16.—
TS. 54	Sabun	13.—
* TS. 55	Evlerde ve Sanayide Kullanılacak Petrol Endüstrisi Sıvılaştırılmış Hidrokarbür Tevzi Tüpleri	4.—
TS. 56	Ağaç Te' Direkleri	6.—
* TS. 57	Telefon ve Telgraf Hatlarında Kullanılan Porselen İzolatörler	6.—
* TS. 58	Floresan Lâmba Balastları	13.—
* TS. 59	Tornavidalar	22.—
* TS. 60	Pensler ve Kerpenteler	23.—
TS. 61	Vida Biçimleri (Formları)	23.—
* TS. 62	Helisel Matkap Uçları	56.—
* TS. 63	Marangoz Matkap Uçları ve Burgular	20.—
* TS. 64	Odun Lifi Levhaları	3.—
* TS. 65	Odun Lifi Levhaları Nümune Alma ve Muayene Metodları	5.—
* TS. 66	Pompalı Gazocağı	39.—
* TS. 67	Pürmüz Lâmbaları	27.—
TS. 68	Marangoz Rendeleri	30.—
TS. 69	Perno Pim Sıkma Kovanları ve Gupilyalar	43.—
* TS. 70	Yansıtıcı Tasınabilir Elektrik Sobaları	5.—
* TS. 71	Elektrik El Utüleri	8.—
TS. 73	Ahşap Parkeler	5.—
* TS. 74	Elektrik Süpürgeleri	6.—
* TS. 75	Ev Tipi Elektrik Ocakları	8.—

No.	Standardın adı	Fiati TL.
TS. 76	Nominal Gerilimi 1000 V'a Kadar Elektrik Hava Hatları İçin Porselen İzolatörler	9.—
TS. 77	Depolu Elektrikli Su Isıtıcıları	10.—
TS. 78	Raybalar	50.—
TS. 79	Rondelâlar, Halkalar ve Emniyet Saçları	36.—
TS. 80	Civata Saplama Tirfon ve Somunlar	89.—
TS. 81	Civata Anahtarları	58.—
TS. 82	Pafta Lokmaları Kılavuzları	76.—
TS. 83	Elektrik Şebeke Gerilimleri	2.—
TS. 84	Elektrik Ekmek Kızartıcıları	5.—
TS. 85	Şığa Yağı	3.—
* TS. 86	Endüstriyel Tıp Eriyen Telli Sigortalar	10.—
* TS. 87	Ev Tipi Elektrikli Buz Dolapları ve Dondurucu Dolaplar	12.—
TS. 88	Teknik Resim	22.—
* TS. 89	Salyangoz	3.—
* TS. 90	Balık Konserve Kutuları	36.—
TS. 91	Ahşap Endüstrisinde Kullanılan Hayvansal Tutkallar	6.—
TS. 92	Ahşap Endüstrisinde Kullanılan Ka. zein Tutkalı	5.—
TS. 93	Ahşap Endüstrisinde kullanılan Sentetik Reçineli Tutkallar	7.—
TS. 94	Percinler ve Percin Çubukları	37.—
TS. 95	Torna Kalemli	49.—
TS. 96	Bez Düz Kayışlar	5.—
TS. 97	Kauçuklu Bez Düz Kayışlar	3.—
TS. 98	Bezli Balata Düz Kayışlar	3.—
TS. 99	Kösele düz kayışlar	4.—
* TS. 100	Elma	5.—
* TS. 101	Sofralık Üzüm	4.—
* TS. 102	Asbestli Çimento Boru ve Boru Özel Parçaları (Basıncılı Sıvı İleten)	13.—
TS. 103	Asfalt Çatı Örtülerinde Kullanılan Astar	2.—
TS. 104	Kömür Katranı Zifti ile Yapılan Çatı Örtüleri Astarı	2.—
TS. 105	Çatı Örtülerinde Kullanılan Asfalt Çatı Örtülerinde Kullanılan Kömür Katranı	2.—
TS. 106	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Doğurulmuş Jüt Kanavicesi Çatı Örtülerinde Kullanılan Pamuk Kanavice	2.—
TS. 107	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Doğurulmuş Pamuk Kanavice	2.—
TS. 108	Çatı Örtülerinde Kullanılan Asfaltla Doğurulmuş Keçe	2.—
TS. 109	Çatı Örtülerinde Kullanılan Katranla Doğurulmuş Keçe	2.—
TS. 110	Çatı Örtülerinde Kullanılan Mastik Asfalt	2.—
TS. 111	Çatı Örtülerinde Kullanılan Asfaltlı Emülsiyonlar	2.—
TS. 112	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Doğurulmuş Mukavva veya Karton (Rüberoit)	4.—
TS. 113	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Doğurulmuş Mukavva veya Karton (Rüberoit)	4.—
TS. 114	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Doğurulmuş Mukavva veya Karton (Rüberoit)	4.—
TS. 115	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Doğurulmuş Mukavva veya Karton (Rüberoit)	4.—
TS. 116	Kreozotun Özgül Ağırlığının Tayini Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 117	Saybolt Viskozite Deneyi İçin Metod	5.—
TS. 118	Bitümlü Maddelerin Penetrasyon Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 119	Bitümlü Maddelerin Duktillite Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 120	Bitümlü Maddelerin Yumuşama Noktası Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 121	Bitümlü Maddelerin Isınma Kaybı Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 122	Ketbek Asfalt Mahsullerinin Destilasyon Deneyi İçin Metod	4.—
TS. 123	Bitümlü Maddelerin Klevlent İştial ve Yanma Noktası Deneyi İçin Metod	4.—
TS. 124	Petrol Mahsulleri ve Diğer Bitümlü Maddelerde Su Deneyi İçin Metod	4.—
TS. 125	Bitüm Tayini Deneyi İçin Metod	2.—
TS. 126	Kreozotta Su Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 127	Kreozotta Benzende Çözünmeyen Madde Tayini Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 128	Katran ve Katran Mahsullerinin Destilasyon Deneyi İçin Metod	5.—
TS. 129	Kreozotta Bakıye Kok Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 130	Kaba ve İnce Ağrakatın Elek Analizi ile No: 200 den Geçen Malzeme Tayini Deneyi İçin Metod	2.—
TS. 131	Asfaltlı Karışımların Sıcak Ekstraksiyonu ve Bitümün Geri Kazanılması Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 132	Çatı Örtülerinde Korumucu Olarak Kullanılan Asfalt Bazlı Emülsiyonların Deneyi İçin Metod	3.—
TS. 133	Çatı Örtülerinde Kullanılan Bitümlü Doğurulmuş Membranlardan Nümune Alma ve Muayene Metodları	5.—

No.	Standardın adı	Flatı TL.
TS. 134	Kreozotun Destilasyon Deneyi İçin Metod	6.—
TS. 135	Anorganik Madde Veya Kül Deneyi İçin Metod	2.—
TS. 136	Katran mahsullerinin yumuşama noktası deneyi için metod	3.—
TS. 137	Mastik Asfalt Bitümlü Harç ve Benzeri Karışımların Deneyi İçin Metod	4.—
TS. 138	Metalik Malzemenin Çekme Dayanımı Deneyi İçin Metod	14.—
TS. 139	Metalik Malzemenin Brinell Sertlik Muayenesi	4.—
TS. 140	Metalik Malzemenin Rockwell Sertlik Muayenesi	6.—
* TS. 141	Kuru Fasulye	5.—
* TS. 142	Nohut	6.—
* TS. 143	Mercimek	4.—
* TS. 144	Sıvı Silkatif (Sıvı Kurutucular)	4.—
* TS. 145	Sülüğün (Kuşun Kırmızısı)	3.—
TS. 146	Plastikler (Polistren'deki Metanolda Çözünen Maddelerin Tayini)	2.—
TS. 147	Kamalar	38.—
TS. 148	Kayış Kasnakları	18.—
TS. 149	Demir ve Çelik Parçaların Koruyucu Kaplamaları	7.—
TS. 150	Keten Yağı ve Ketan Bezleri	5.—
* TS. 151	Ceviz Küçükleri	3.—
TS. 152	Ahşap Testereleleri	60.—
TS. 153	Metal Testereleleri	22.—
TS. 154	Taş Testereleleri	7.—
TS. 155	Çiviler	(Baskıda)
* TS. 156	Büyük ve Küçük Boy Hayvan Ham Derileri Ortak Hükümleri (Ham Derilerin Piyasaya Arzı, Genel Kurulları ve Kalitelerine İlgili İşaretlenmesi, Ambalajlanması ve Denetlenmesi)	(Baskıda)
* TS. 157	Taze Mezbaha Sığır Derileri	(Baskıda)
* TS. 158	Taze Mezbaha Dana Derileri	(Baskıda)
* TS. 159	Taze Mezbaha Manda ve Malak Derileri	(Baskıda)
* TS. 160	Salamura (Tuzlu Yaş) Sığır Derileri	(Baskıda)
* TS. 161	Salamura (Tuzlu Yaş) Dana Derileri	(Baskıda)
* TS. 162	Salamura (Tuzlu Yaş) Manda ve Malak Derileri	(Baskıda)
* TS. 163	Tuzlu Kuru Sığır Derileri	(Baskıda)
* TS. 164	Tuzlu Kuru Dana Derileri	(Baskıda)
* TS. 165	Tuzlu Kuru Manda ve Malak Derileri	(Baskıda)
* TS. 166	Hava Kuru Sığır Derileri	(Baskıda)
* TS. 167	Taze Mezbaha Koyun Derileri	(Baskıda)
* TS. 168	Taze Mezbaha Kuzu Derileri	(Baskıda)
* TS. 169	Taze Mezbaha Keçi Derileri	(Baskıda)
* TS. 170	Taze Mezbaha Oğlak Derileri	(Baskıda)
* TS. 171	Salamura (Tuzlu Yaş) Koyun Derileri	(Baskıda)
* TS. 172	Salamura (Tuzlu Yaş) Kuzu Derileri	(Baskıda)
* TS. 173	Tuzlu Kuru Keçi Derileri	(Baskıda)
* TS. 174	Tuzlu Kuru Koyun Derileri	(Baskıda)
* TS. 175	Tuzlu Kuru Oğlak Derileri	(Baskıda)
* TS. 176	Hava Kuru Sığır Derileri	(Baskıda)
* TS. 177	Hava Kuru Sığır Derileri	(Baskıda)
* TS. 178	Pikle Deri	20.—
TS. 179	Bina Kapı Kilitleri	57.—
TS. 180	Yonga Levhaları	6.—
TS. 181	Elektrik El Havyaları	5.—
TS. 182	Tesviyeci Mengenerleri	12.—
* TS. 183	Floresan Lambalar	16.—
TS. 184	Armut	4.—
TS. 185	Çilek	3.—
TS. 186	Sınai Uzunluk Ölçüleri İçin Standart Referans Sıcaklığı (R-1)	2.—
TS. 187	Ses veya gürültünün fiziksel ve öznel yeğlinliğinin ifadesi (R-131)	(Baskıda)
TS. 188	Bakırların sınıflandırılması (R-197)	(Baskıda)
TS. 189	Plastikler ham madde hacim faktörünün tayini (R-171)	(Baskıda)
TS. 190	Bakır veya bakır alaşımı boruların ağız açma muayenesi (R-195)	(Baskıda)
TS. 191	Sürekli yayın adlarının kısaltılması için milletlerarası kurallar (R-4)	(Baskıda)
TS. 192	Sürekli yayınların sunuluşu (R-8)	(Baskıda)
TS. 193	Sürekli yayınların veya başka belgelerin içindeki özet (R-18)	(Baskıda)
TS. 194	Bibliyografik tanıma seridi (R-30)	(Baskıda)
TS. 195	Bibliyografik tanıma «Temel elemanlar» (R-77)	(Baskıda)
TS. 196	Öz ve yazar özeti (R-214)	(Baskıda)
TS. 197	Sürekli yayın makalelerinin sunuluşu (R-215)	(Baskıda)
TS. 198	Bezli kauçuk V kayışları	(Baskıda)
TS. 199	Kara taşılarında kullanılan emniyet kemerleri	(Baskıda)
TS. 200	Mozaik ahşap parke	(Baskıda)
TS. 201	Sert plastik PVC borular ve boru özel parçaları	(Baskıda)
TS. 202	Karo fayans	9.—
TS. 204	Pik demirleri	3.—
TS. 205	Metalik malzemenin eğme ve katlama muayenesi	(Baskıda)
TS. 206	Metalik malzemenin basma muayenesi	(Baskıda)

No.	Standardın adı	Flatı TL.
TS. 207	Metalik malzemenin Vickers sertlik muayenesi	(Baskıda)
TS. 208	Bağırşaklar	4.—
TS. 209	Sert çekilmiş alüminyum teliletkenlerin özendirici	2.—
TS. 210	Üç fazlı elektrik sebekeleteniletkenlerinin saat rakkamıyla belirtilmesi	2.—
TS. 211	Yalıtkan yağların oksitlenme istikrarının tayini metodları	3.—
TS. 212	Termoplastik ve lastik Y kabloları	13.—
TS. 213	Beton taş döşeme plâkaları	6.—
TS. 214	Mamül derilerin piyasaya arz şartları, satış birimleri ve üsülleri	(Baskıda)
TS. 215	Mamül derilerden numune alma	(Baskıda)
TS. 216	Mamül deri kusurları ve kalitelere ayırma	(Baskıda)
TS. 217	Mamül deri toleransları	(Baskıda)
TS. 218	Kalite beyan vesikası, kontrol ve muayene	(Baskıda)
TS. 219	Köseleler ve gön	(Baskıda)
TS. 220	Sabunlu kösele	(Baskıda)
TS. 221	Kayışlık kösele	(Baskıda)
TS. 222	Kromlu kösele	(Baskıda)
TS. 223	Vaketa	(Baskıda)
TS. 244	Sömikrom vaketa	(Baskıda)
TS. 225	Vidala	(Baskıda)
TS. 226	Süet	(Baskıda)
TS. 227	Glase (Sevro)	(Baskıda)
TS. 228	Eldivenlik napa, eldivenlik glase ve eldivenlik süet (ser)	(Baskıda)
TS. 229	Astarlık deriler	(Baskıda)
TS. 230	Elbiselik deriler	(Baskıda)
TS. 231	Sahtiyan	(Baskıda)
TS. 232	Yüzlük keçi derileri	(Baskıda)
TS. 233	Güderi	(Baskıda)
TS. 234	Rugan	(Baskıda)
TS. 235	Deri ve köselelerin kimyasal muayene metodları	5.—
TS. 236	Deri ve köselelerin fiziksel muayene metodları	3.—
TS. 237	Çelik borularda yassılaştırma muayenesi	(Baskıda)
TS. 238	Roga metodu ile kömürün kalıplaşma gücünün tayini	(Baskıda)
TS. 239	Mensucat sanayiinde istatistik değerlendirme ve numune sayısının tayini (T-1)	(Baskıda)
TS. 240	Deney için standart atmosfer şartları, kondisyonlama ve klima ölçümü (T-2)	(Baskıda)
TS. 241	İplik numaralama sistemi (T-3)	(Baskıda)
TS. 242	Tek kat ve çok katlı bükülü pamuk ipliklerinin büküm derecesi ve bükülü ipliklerde bükümden dolayı iplik numara değişmesi (T-4)	(Baskıda)
TS. 243	Bezlerin su geçirmezlikleri (T-5)	(Baskıda)
TS. 244	İpliğin numara ve teks değerinin tayini (D-1)	(Baskıda)
TS. 245	Tek ipliğin kopma mukavemeti, uzama oranı ve kopma uzunluğunun tayini (D-2)	(Baskıda)
TS. 246	Sabit hızlı dinamometre ile çile halinde ipliğin kopma mukavemeti, uzama oranı ve mukavemet endeksinin tayini (D2a)	(Baskıda)
TS. 247	Pamuk ipliğinin bükümünün tayini (D-3)	(Baskıda)
TS. 248	Pamuk ipliğinin rutubetinin tayini (D-4)	(Baskıda)
TS. 249	Pamuk ipliğinin görünüşü (D-5)	(Baskıda)
TS. 250	Kumaşın atkı ve çözgü sıklığının tayini (D-6)	(Baskıda)
TS. 251	Kumaşın metre kare ağırlığının tayini (D-7)	(Baskıda)
TS. 252	Kumaş eni ve boyunun ölçülmesi (D-8)	(Baskıda)
TS. 253	Kumaşın atkı ve çözgü mukavemetinin tayini (D-9)	(Baskıda)
TS. 254	Kumaş içindeki ipliğin ölçü sebebiyle kısalma nisbetinin tayini (D-10)	(Baskıda)
TS. 255	Kumaşın çıkartılan ipliğin numarasının tayini (D-11)	(Baskıda)
TS. 256	Kumaşın sökülen ipliğin bükümünün tayini (D-12)	(Baskıda)
TS. 257	Bezlerin sabit hızla artan su basıncı altındaki su geçirmezliklerinin hidrostatik basınç metodu ile tayini (D-13)	(Baskıda)
TS. 258	Bezlerin sabit su basıncı altındaki su geçirmezliklerinin tayini (D-14)	(Baskıda)
TS. 259	Pamuklu bezlerin duş ıslanması altındaki yüzey geçirmezliklerinin tayini (D-5)	(Baskıda)
TS. 260	Pamuktan yapılmış karde çözgü ipliği (M-1)	(Baskıda)
TS. 261	Pamuktan yapılmış karde atkı ipliği (M-2)	(Baskıda)
TS. 262	Pamuktan yapılmış karde trikotaj ipliği (M-3)	(Baskıda)
TS. 263	Pamuktan yapılmış tek kat penye çözgü ipliği (M-4)	(Baskıda)
TS. 264	Pamuktan yapılmış tek kat penye atkı ipliği (M-5)	(Baskıda)
TS. 265	Pamuktan yapılmış tek kat penye trikotaj ipliği (M-6)	(Baskıda)

(Devamı 28. sahfede)

No.	Standardın adı	Flatı TL.
TS. 266	İçme suları	17.—
TS. 267	Güç transformatörleri	(Baskıda)
TS. 268	Yatay eksenli santrifüj su pompaları	(Baskıda)
TS. 269	Metallik malzemenin vurma muayeneleri	(Baskıda)
TS. 270	Tel halatların muayenesi	(Baskıda)
TS. 271	Metallik sac ve bantların çökertme muayenesi (Erichsen muayenesi)	(Baskıda)
TS. 272	Metallik borularda genişletme muayenesi	(Baskıda)
TS. 273	Tellerin burma muayenesi	(Baskıda)
TS. 274	Sert PVC plâstik içme suyu boruları ve boru parçaları	(Baskıda)
TS. 275	Sert PVC plâstik pis su boruları ve boru parçaları	(Baskıda)
TS. 276	Kerestelik meşe tomruğu	(Baskıda)
TS. 277	Emniyet transformatörleri	(Baskıda)
TS. 278	Tungsten flâmanlı elektrik lâmbaları	(Baskıda)
TS. 279	Metallik malzemenin sürekli uzama ve kopma süresini tâyin muayeneleri	(Baskıda)
TS. 280	Çeliklerde köşe kaynaklı birleşimlerin çekme muayenesi	(Baskıda)
TS. 281	Çeliklerde eritme kaynak metodu ile yapılan alın birleştirme kaynaklarının katlama ve serbest eğilme muayenesi	(Baskıda)
TS. 282	Çeliklerde eritme kaynak metodu ile yapılan alın birleştirme kaynaklarının çentik eğme muayenesi	(Baskıda)
TS. 283	Çeliklerde kaynak ilâve malzemesinin sıcak çatlamazlık özelliğinin tâyini	(Baskıda)
TS. 284	Çelik saclarda eritme kaynaklarının çökertme muayenesi	(Baskıda)
TS. 285	Çeliklerde eritme kaynak metodu ile yapılan alın birleştirme kaynaklarının sürekli uzama özellikle rini ve kopma süresini tâyin muayenesi	(Baskıda)
TS. 286	Muayene cihazlarında yük ölçme sistemlerinin doğruluğunun kontrolü	(Baskıda)
TS. 287	Çeliklerde eritme kaynak metodu ile yapılan alın birleştirme kaynaklarının çekme muayenesi	(Baskıda)
TS. 288	Taylanmış bakırın özdirenci	(Baskıda)
TS. 289	Elektrik lâmba başlıkları ve duyları	(Baskıda)
TS. 290	Ev tipi elektrik çamaşır makineleri	(Baskıda)
TS. 291	Taslama taşları	(Baskıda)
TS. 292	Ahşap mobilya kilitleri	(Baskıda)
TS. 293	Milletlerarası birimler sisteminin temel büyüklükleri ve birimleri (R.31/1)	(Baskıda)
TS. 294	Uzay ve zaman büyüklükleri ve birimleri (R.31/1)	(Baskıda)
TS. 295	Deviril (Periyodik) olaylar büyüklükleri ve birimleri (R.31/2)	(Baskıda)
TS. 296	Mekanik büyüklükleri ve birimleri (R.31/3)	(Baskıda)
TS. 297	Isı büyüklükleri ve birimleri (R.31/4)	(Baskıda)
TS. 298	Fizik birimlerinde ve teknikte kullanılan matematik işaretleri ve sembolleri (R.31/11)	(Baskıda)
TS. 299	Normal sayılar normal sayı	(Baskıda)

No.	Standardın adı	Flatı TL.
TS. 300	serileri (R.3)	(Baskıda)
TS. 300	Normal sayıların ve normal serilerinin kullanışı (R.17)	(Baskıda)
TS. 301	Vidalı çelik gaz borular çelik gaz borular (Dikişsiz veya kaynaklı)	(Baskıda)
TS. 302	Hassas (prezilyon) çelik borular (dikişsiz ve kaynaklı)	(Baskıda)
TS. 303	Freze bıçakları	(Baskıda)
TS. 304	Mantar ısı yalıtma levhaları	(Baskıda)
TS. 305	Ahşap rende talas levhaları	(Baskıda)
TS. 306	Temellerin ve yüzeylerin yalıtılmasında kullanılan asfalt	(Baskıda)
TS. 307	Temellerin ve yüzeylerin yalıtılmasında kullanılan bitümlü harc	(Baskıda)
TS. 308	Soya	(Baskıda)
TS. 309	Ayçiçeği tohumu	(Baskıda)
TS. 310	Yerfıstığı	(Baskıda)
TS. 311	Susam tohumu	(Baskıda)
TS. 312	Haşhas tohumu	(Baskıda)
TS. 313	Keten tohumu	(Baskıda)
TS. 314	Kenevir tohumu	(Baskıda)
TS. 315	Pamuk küsbesi (çiğit küsbesi)	(Baskıda)
TS. 316	Ayçiçeği tohumu küsbesi	(Baskıda)
TS. 317	Yerfıstığı küsbesi	(Baskıda)
TS. 318	Susam tohumu küsbesi	(Baskıda)
TS. 319	Haşhas tohumu küsbesi	(Baskıda)
TS. 320	Keten tohumu küsbesi	(Baskıda)
TS. 321	Soya küsbesi	(Baskıda)
TS. 325	Su tesisatında kullanılan bataryalar	(Baskıda)
TS. 326	Kır.Dj.küm pis su boru sifonları	(Baskıda)
TS. 327	Kır.Döküm Pis su yer süzgeçleri	(Baskıda)
TS. 328	Kerestelik kayın tomruğu	(Baskıda)
TS. 329	Maden kömüründeki küktür şeklinin tâyini (ISO/R 157)	(Baskıda)
TS. 330	Maden kömüründe kül tâyini (ISO/R 158)	(Baskıda)
TS. 331	Lateksten nümune alma (ISO/R 123)	(Baskıda)
TS. 332	Latekste toplam katıların tâyini (ISO/R 124)	(Baskıda)
TS. 333	Latekste alkalilik tâyini (ISO/R 125)	(Baskıda)
TS. 334	Latekste kuru kauçuk miktarının tâyini (ISO/R 126)	(Baskıda)
TS. 335	Latekste potasyum hidroksit sayısı tâyini (ISO/R 127)	(Baskıda)
TS. 336	Ham tabii kauçukta kül tâyini (ISO/R 247)	(Baskıda)
TS. 337	Ham tabii kauçukta uçucu madde tâyini (ISO/R 248)	(Baskıda)
TS. 338	Plâstikler : Kalıplanmış fenol plâstiklerinde asetonda çözünen maddelerin yüzdesinin tâyini (ISO/R 59)	(Baskıda)
TS. 339	Plâstikler : Kalıplanmış fenol formaldehit plâstiklerinde serbest amonyak ve amonyum bileşiklerinin tâyini (ISO/R 120)	(Baskıda)
TS. 340	Plâstikler : Wijs çözeltisi ile polistirende stiren yüzdesinin tâyini (ISO/R 173)	(Baskıda)
TS. 341	Yemeklik zeytinyağı	(Baskıda)
TS. 342	Yemeklik zeytinyağı muayene metodları	(Baskıda)

(*) İşaretili olanlar Bakanlar Kurulunca mecburî yürürlüğe konulmuştur.

Milletlerarası Standardlaştırmanın önemi

(Baştarafı 5. sayfada)
lardır.
Milletlerarası standartların kriterini yapmak, bunların pratikteki gerçek değerlerini araştırmak, ko-numuzun dışında kalmaktadır. Bununla beraber, şunu söylemeliyim ki, problemlerin çözümlenebilmesi yolunda gittikçe artan çabaların varlığına dair yanılmaz işaretler göze çarpmaktadır. Bu çabalar, sadece tüccar, sanayici ve teknisyenler çerçevesinde kalmamış, hükümet ve parlamentolara kadar da yaygınlaşmıştır. Bu gerçekler, geleceğe optimist bir gözle bakmamız için yeter sebeplerdir. Artık, çeşitli ülkelerde standardlaştırma konusunda daha geniş çalışmaların yapılacağına ve bunun da milletlerarası standardlaştırmaya

yeni bir güç ve hız kazandıracağına şüphe yoktur.

ISO'nun çalışma usullerini hızlandırmak ve dolayısıyla milletlerarası standardlaştırmayı geliştir-mek amacıyla iç mekanizmasını yeniden gözden geçirdiğini, IEC tarafından da, kendi yönünde bazı çalışmalar yapıldığını memnunlukla görmekteyiz.

Bütün bunlar, özlemim duyduğumuz olumlu işaretlerdir. Bundan sonra artık, önce —Harikalar dünyasındaki Alice gibi— bulduğumuz yeri kaybetmemek için çok hızlı koşmalıyız; daha sonra da, Dünya ticaretini, rasyonel bir iş bölümü ile geliştirebilmek için hızımızı iki misli artırmalıyız.

Çeviren : İ. Taner BERKÜN

3 standard daha mecburî kılındı

(Baştarafı 8. Sahifede)

dardının 3.0 maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinin (Bu işaretler dış tesirlerden kolaylıkla bozulmayacak uygun tarzda yapılacaktır) şeklinde değiştirilmesi hakkındaki 17.12.1965 tarihli ve 6/5668 sayılı kararname 7 Ocak 1966 tarihli ve 12196 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Tebliğler :

14 Ocak 1966 tarihli ve 12202 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ticaret Bakanlığı tebliği ile, ihracatta mecburî tatbiki konuları kuru fasulye, nohut, mercimek, salyan-goz ve ceviz kütükleri standartlarının evvelce ilân edilmiş olan kontrol merkezleri arasına bu defa Trabzon'da eklenmiştir.

SUMMARY OF CONTENTS

ON THE THRESHOLD OF THE FIFTH YEAR

p. 3

Dear Readers of STANDARD,

With this issue our magazine begins its fifth year of life. It is not an easy matter to prepare a magazine of 32 pages every month for four years on a single and specific subject.

We hope that our readers appreciate our efforts in bringing this magazine from its first day of publication to this date without ever deviating from its main theme, in spite of its limited number of pages and limited resources.

STANDARD owes its success to the ever-increasing progress of TSE. The increase in the main staff of TSE on one hand, and the increase in the number of our intellectuals collaborating with STANDARD on the other, has helped the growth in efficiency of the publication staff. In the meantime, our international relations and close contacts with standardization experts of the world has increased our resources and raised the level of our efficiency.

STANDARD included a green leaflet in its last issue. Study of that leaflet will reveal that many of the subjects of the standardization world were taken up one by one and presented to the Turkish general public.

The December issues of 1964, 1963 and 1962 also contained similar leaflets with the same purpose.

Not only in our country but everywhere in the world sources are limited for those carrying out research on standardization. For this reason, STANDARD never loses sight of its services for Turkish intellectuals as a source to be applied to in their research work, and always endeavours to meet this requirement by including a variety of articles and translations that will be useful for them.

At this moment we are turning the pages of magazines being published by sister institutions of more than 20 civilized countries. Most of them devote their pages to the technique of standard making and the standards made. We do not see any magazine like ours which explains and promotes standards, which contain up to date news of the standardization world, which make use of photographs to attract attention and which give a résumé of the whole magazine in one of the official languages of ISO so that it may be read in more than fifty countries.

However, when we look at the back issues of these magazines, it is possible to detect that they are gradually adopting the style of STANDARD. As a matter of fact, administrators of foreign institutions whom we have met at various meetings, used to say that in the beginning they thought STANDARD's attitude was strange, but lately, have also tried to comply with ISO's recommendation to spread the concept of standardization in the world, and have begun to follow STANDARD's ways and even complimented us on our methods.

The real source of our progress is the support of our readers. Four years ago we were not sure whether we could sell a thousand copies; to-day we are printing five thousand copies.

New requests received almost every-day are acting as an incentive for the publishers of STANDARD.

The well-known American Standardization expert, Mr. W.G. Brombacher who assisted TSE for a long period, said when the first issue of the STANDARD was being prepared, «Make it a quarterly magazine. Otherwise you may be left with it in your hands.» He also objected to our printing 2000 copies at the start. To-day we were encouraged to write this article when we received a letter from Mr. Brombacher in which he congratulates us on our fifth anniversary, praising the monthly STANDARD and reminding us of this first reaction as a pleasant memory.

We thank Mr. Brombacher and all our other readers who have sent us greetings by letter or telephone on the occasion of the fifth anniversary of STANDARD and wish to point out once more that we shall keep on improving and make the STANDARD a more useful magazine with the encouragement we get from our readers.

We believe that our readers will also continue to promote STANDARD in their own circles.

Yours faithfully,

Editing Committee of STANDARD

THE ROLE OF INTERNATIONAL STANDARDIZATION IN INTERNATIONAL TRADE

p. 4-5

The translation into Turkish of the address by Mr. Ake T. Vrethem, the President of the Swedish Standards Association, at the Seminar held in Denmark by the United Nations is given here.

STANDARD will continue to publish some of the important addresses that were given at the above mentioned seminar.

SEVKET DAVASLIGİL

p. 7

He was born in Davas in 1921. He graduated from the Istanbul Technical University in 1947 as a mechanical engineer.

He joined the staff of Sumerbank after his graduation and worked at several factories of the institution until 1956.

In 1956 he left Sumerbank and became the Technical Manager of a private textile company.

In 1957 he returned to Sumerbank. In 1960 he became the Counsellor to the General Manager of Sumerbank.

In 1965 Sevket Davasligil became the General Director of Sumerbank.

Throughout his professional life, Mr. Davasligil participated in standardization activities and since 1962 actually worked at TSE, and prepared more than 60 standards on woolen textiles, tests, definitions and materials. He is also a member of the academic staff of Istanbul Technical University.

SUPHI YAVAŞCA

p. 7

He was born in Kilis in 1919. He graduated as a mining engineer from Massachusetts Institute of Technology.

In 1944, after his return from the United States, Mr. Yavaşca began to work at Murgul Copper Mines. He later worked as the Director of the Ergani Copper Mines and as the Deputy General Manager of Etibank.

In 1963 he was appointed to the Ereğli Steel Works as a deputy General Manager. In 1965 he was made the General Director of Etibank.

Mr. Yavaşca has always been closely interested in standardization and the Turkish Standards Institution. He represented the Ereğli Steel Works at TSE's general assembly for a long period. He was also elected to work as a Technical Council member and thus was instrumental in the creation of numerous Turkish Standards.

MEETING ON INTERNATIONAL STANDARD FOR RAISINS

p. 8

In order to establish the views to be defended by the Turkish Delegation at the sub-committee of Codex Alimentarius, which is assigned to prepare the draft for an international standard for raisins, a meeting was held at TSE on January 4 and 5.

Representatives of Ankara and Aegean Universities, the Ministry of Foreign Affairs, the Ministry of Agriculture, FAO National Committee, IGEME, TARIŞ, Union of Raisin Exporters, Regional Directorate of Commerce of İzmir, Chamber of Commerce of İzmir, Commodity Exchange of İzmir, Manisa Growers Union, Union of Chambers of Turkey and the Turkish Standards Institution attended the meeting and the resulting views were established by a protocol.

According to this protocol, it is considered necessary to participate in the work of Codex Alimentarius on this subject in order to prevent any unfavourable developments for Turkey. It is also agreed that a committee to be presided by the Directorate of Commerce of İzmir should study the draft and submit a report to the Turkish Standards Institution as early as possible.

STANDARDS MADE MANDATORY

p. 8

TS. 59 «Screwdrivers», T9/67 «Primus Lamps» and TS.145 «Red Lead» have been placed into force and become compulsory standards.

MEETING OF THE TECHNICAL COUNCIL

p. 8

TSE's Technical Council met on January 6 and accepted 14 drafts as Turkish Standards. The following ISO recommendations were accepted unanimously : ISO/R 157, ISO/R 158, ISO/R 123, ISO/R 124, ISO/R 125, ISO/R 126, ISO/R 127, ISO/R 247, ISO/R 248, ISO/R 59, ISO/R 120 and ISO/R 173.

The other standards accepted were the Standard for Edible Olive Oil and Inspection Methods for Edible Olive Oil.

DEATH OF Prof. OTTO GERNGROSS

p. 9

It was with deep sorrow that we heard that Prof. Otto Gerngross of the Faculty of Sciences of Ankara University died on 25th January 1966.

Prof. Gerngross was one of the well known personalities in Turkey on standardization and acted as advisor during the constitution of TSE laboratories and assisted in the preparation of standards for leather.

An article on the life and works of Prof. Otto Gerngross will be published in our next issue.

VISITS TO TSE

p. 9

The General Director of Monopolies and General Director of Pharmacy and Medications of the Ministry of Health visited TSE in January and expressed their pleasure at the accomplishments of the Institution.

TURKISH TOBACCO STANDARDS ABOUT TO BE REALIZED

p. 9

TSE President Faruk A. Sünter visited İzmir in January and held meetings with the administrators of the Chamber of Commerce on the subject of relations between TSE and the chamber. In the meantime, he worked on the Standard for Tobacco with Haydar Aryal, the President of the Chamber as well as of the Aegean Tobacco Growers Association.

The place of standardization is very important in regard to this commodity, which is one of the major items of export of Turkey.

In December a programme was set up for the preparation of the tobacco standard. According to this programme two sub-committees, one for İzmir and one for Istanbul, were established. The findings of these committees are to be evaluated at a general meeting to be held in Ankara, where the Turkish Tobacco Standard will be finalized.

During his visit to İzmir, TSE President met with the executives of the main exporting firms in order to determine the basis on which the İzmir sub-committee is to work. The representatives of the Aegean University, Regional Directorate of Commerce and various domestic and foreign companies (excluding American companies) also participated in the meeting.

STANDARDS HIDDEN IN PROVERBS

p. 11

The writer, in this article, contends that proverbs of a country are, in a way, rules and regulations for better living conditions, better relations with other people and a better outlook to be adopted. The writer compares proverbs to standards and concludes by saying that like national standards there are national proverbs to facilitate the problem of living.

PLACE OF WATER PRODUCTS IN OUR NATIONAL ECONOMY AND PLACE OF STANDARDS IN THE FIELD OF WATER PRODUCTS

p. 13

One of our chief aims is to reinstate the balance in our national economy. For this purpose, several studies are being carried out to determine which of our sources of income should be exploited and to what extent. Consequently many facts are being brought to light about the realities of our country.

Water products is one of the many subjects of interest as a source of income for Turkey.

Turkey's geographic situation is such that a great variety of fish pass through the Bosphorus according to changing seasons and the Sea of Marmara is like an internal sea where production of fish can be increased. These factors influence our eagerness towards this God-given source for our development.

However, a study of a world map of seas show that we are outside the zones where fish are plentiful. Furthermore, fishing is restricted to coastal fishing. The vessels and equipment cover a great variety, from the very primitive to the